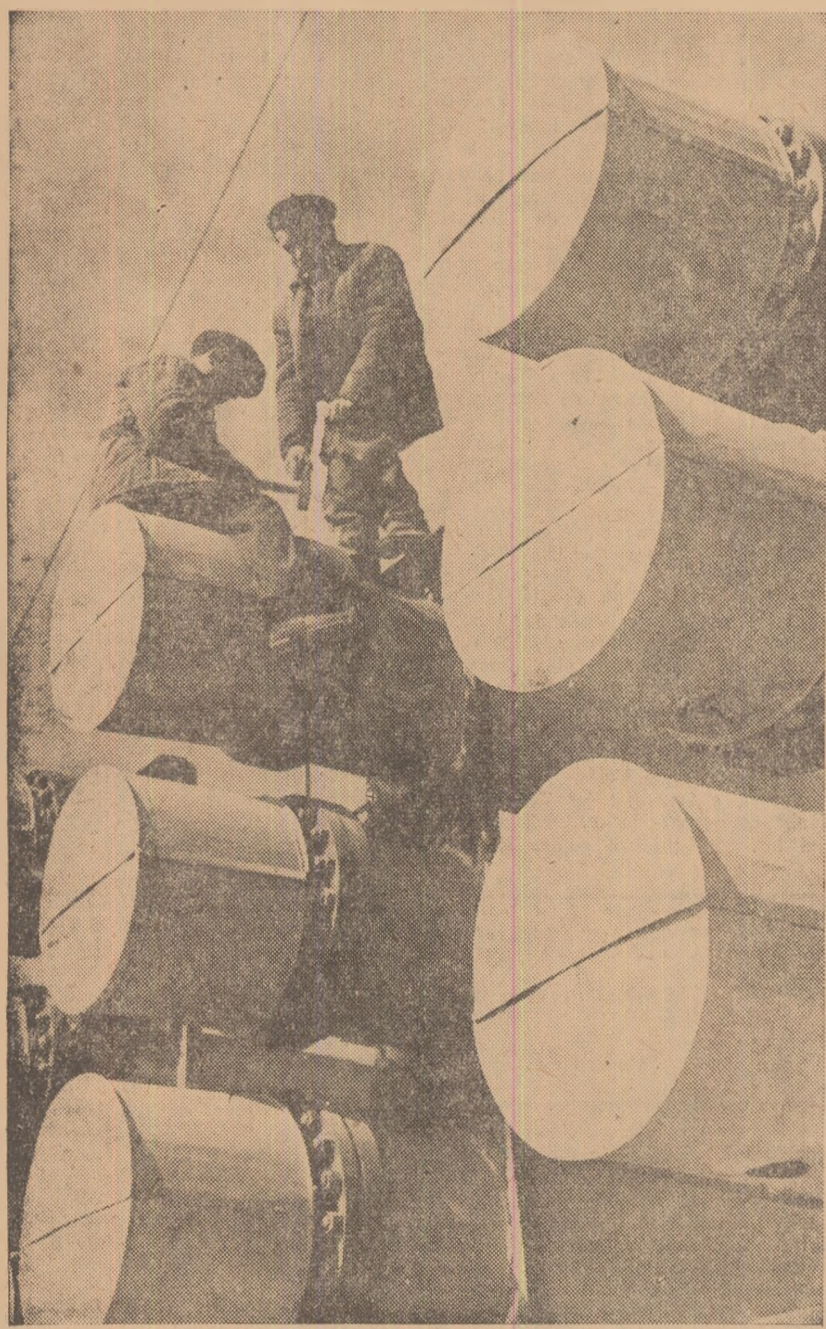

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 39 (393)
joi 21 septembrie 1961

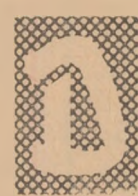
ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R.

8 pagini 50 bani

În Rafinăria Onesti Foto: Edmund HOFER

CALM ȘI VIGILENȚĂ

Orința de pace, care trăiește adinc în omenii și în călduțele în munca lor constructivă, este în chip covârșitor mai puternică decât exaltarea războinică. Această exaltare, nutrită în chip sinistru de către militarismul revanșarilor din Germania occidentală, vrea să provoace înveninarea atmosferei internaționale. Impotrirea acestei acțiuni criminale, Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste duc cu hotărâre o luptă dură, fără să se sperie de isteria politicianilor imperialiști, sigure de forța lor impresionantă și consecvente în propunerile lor înțelepte și realiste. Țara noastră participă din plin la apărarea cauzei păcii, dând dovadă de fermitate și inițiativă, dezvoltându-se și întărindu-se necontenit.

E un fapt cu totul semnificativ că aceste propuneri realiste au fost repetate de Nikita Hrușciov la inaugurarea unei construcții destinate muncii creației, Hidrocentrala de la Stalingrad. Acolo, în fața acelei gigantice lucrări fără pereche în lume, șeful guvernului sovietic, după ce a înfățișat încă o dată cu calm țaria lagărului socialist, ferm hotărât să dea riposta cuceririi oricărui încercări de folosire a forței, a atras atenția asupra necesității imperioase de a se începe tratative pentru rezolvarea problemei germane: „Trebuie folosite — a spus el — toate posibilitățile pentru rezolvarea problemelor litigioase pe calea tractatelor și pe calea unei rezolvări echitabile, care să consolideze pacea și să excludă dezlănțuirea unui război de către agresori, nu numai în pre-

zent, dar și în viitor”. Iar mai departe, N. S. Hrușciov a pus în adăvărata lor lumină lucrurile, arătând că: „Noi am propus întotdeauna tratative pașnice. Dacă oamenii de stat occidentali ar fi dat ascultare glasului rațiunii, nu ar fi existat actuala încordare internațională deosebit de acută, nu ar fi existat psihoza războinică, care domnește acum în Occident”.

Aceste vorbe au fost rostite de pe locurile unde, acum aproape nouăsprezece ani, forțele agresive ale nazismului au primit cea dintâi lovitură hotărâtoare și au fost silite să dea treptat înapoi, pînă la înfrîngerea finală. Pe acele locuri se întinde acum uriașa hidrocentrală, rod al muncii creatoare pe care o depun în chip constant oamenii sovietici. Apelul la rațiune, pe care în nenumărate rânduri l-a exprimat șeful guvernului sovietic, a găsit pretutindeni un ecou adinc. După ce a trecut prin două conflagrații mondiale, în mai puțin de jumătate de secol, după ce a suferit în chip adinc toate nenorocirile cumplite ale războiului, omenirea nu mai trebuie să vadă dezlănțindu-se al treilea război care, prin folosirea armelor nucleare, ar însemna un cataclism, ar însemna distrugerea poate a unei jumătăți din populația globului. Acest act de demență, pe care l-au dorit cercurile criminale minate de lorum revanșei și al războiului, poate și trebuie să fie împiedicat. În ceea ce ne privește, nu ne înspăimântăm de amenințările acestor guverne occidentale care zăngănesc armele, intrucît blocul țărilor socialiste este puternic, iar un nou război ar însemna lichidarea fără apel a capitalismului.

Glasul militaristilor revanșari și al imperialiștilor înversunași care-i sprînzină este acoperit și înăbușit de glasul omenirii tubitoare de pace, de vigoarea și superioritatea incontestabilă a celor care, ca fâuritori Hidrocentrale de la Stalingrad, ridică trunicul edificiu al prosperității și cred în izbînda păcii în lumea întreagă, chemînd la vigilență împotriva uneltorilor imperialiști, care încearcă să aprindă vîlvătaia unei conflagrații mondiale.

AI. PHILIPPIDE

Semnificații

În duminică ce a trecut, cetățenii celor două state germane s-au prezentat în fața urnelor.

Rezultatele se cunosc. În Republica Democrată Germană, primul stat al muncitorilor și țăranilor din istoria zbuciumată a poporului german, alegătorii s-au pronunțat într-un unison impresionant (99,96%) pentru candidații Frontului Național al Germaniei Democratice, pentru politica R.D.G., care luptă cu fermitate pentru încheierea tratatului de pace pentru construirea socialismului. Pretutindeni, în Germania democrată, colectivele de muncitori, cooperativele țărănești, intelectuali și-au îndeplinit angajamentele luate în cîntecul alegerilor, obținînd noi succese însemnate în munca lor creatoare destinată să facă mai puternică orînduirea care le asigură fericirea. Cetățenii R.D.G. și-au manifestat astfel încă odată atașamentul față de programul Frontului Național, program de asigurare și apărare a păcii.

În Republica Federală Germană, în ciuda teroarei fătose exercitate împotriva tuturor celor care profesau idei cit de cit democratice, în ciuda metodelor împrumutate din arsenalul electoral american (exibiții licențioase cu o dansatoare excentrică) Uniunea Creștin-Democrată, partidul lui Adenauer, nu numai că n-a reușit să obțină majoritatea absolută a voturilor exprimate, dar a suferit o diminuare a influenței sale care s-a tradus în pierderea a 29 de mandate, ceea ce echivalează după unele ziare engleze cu o „înfrîngere”, iar după altele cu ajunul „pierderii puterii”. Socolitele șubredului cancelar revanșard nu s-au verificat. Departele de a vedea cîscindul popularitatea, așa cum crescînd în ajun susținătorii săi, Adenauer a trebuit să se mulțumească cu un rezultat mediocre care-i departe de a-i mări acțiunile în ochii cetățenilor imperialiste ațîțitoare la război.

Ce a determinat milioane de alegători, ca în ciuda unei propagande deșănțate, să-și întoarcă privirile de la bălătosul cancelar?

Cauzele acestui fenomen nu trebuie căutate prea departe. Ele se

AI. I. ȘTEFANESCU

(Continuare în pag. 6)

Construim locuințe

RAFAEL ALBERTI

Cancelaria Reichului *)

Această groaznică măsea stricată, tumoare canceroasă, — adîncă, — a morții, ieri piatră încă vie, stîlp al nopții, ieri doar dispreț, — azi umbra-nngenuncheată,

birlog de suferință calculată, necruțătoare, sumbră, — fu cuprtorul unde s-a copt la foc încet omorul crescut imens din crucea-ncîrligată.

Azi pulbere, și mai puțin e, poate — neant doar, îngropat în grele umbre, groparul care, — atîns de flăcări sumbre,

oru să prefacă-n juru-i tot și toate în cîmîtur cu moaște înghețate; o groapă-află groparul de-astă dată.

1956

În romînește de VERONICA PORUMBACU

*)Poezie scrisă cu prilejul vizitării de către poet a locului unde se afla, pînă în mai 1945, cancelaria fostului Reich hitlerist

Modalități în romanul actual

Discuția despre schiță — sau, cum continuă a fi numită de mult de neapăsare, despre genul scurt — reacționalizată problema scrierilor lungi, uneori prea lungi. Pusă în acești termeni, alternativa e simplistă și stîrșește iritații. Un prozator foarte talentat, care are și buna deprindere de a reflecta cu seriozitate asupra artei sale, a caracterizat într-o convorbire gustul pentru romanul scurt drept efectul unei mode răspîndite, din motive comerciale, de către editori occidentali. A ripostat, deci, la o simplificare prin altă simplificare.

Nu e de loc sigur că afirmația e valabilă, chiar pentru producția de romane din Occident. Intervenția criteriilor comerciale, legăturile dintre marile reviste de literatură europeană sau americană și principalele case de editură sînt fapte bine cunoscute. Au constituit materialele unora din interesele cărți de gînerete ale lui Upton Sinclair. Principal n-ăr fi de mirare ca o modă degizată teoretic să fie provocată de interesele instrumentelor editoriale. În capitalism cartea își trăiește existența de marfă și editorii intervin în destinele ei pe căi felurite, așa cum fabricanții de textile contribuie la scuturarea sau lungirea rochiilor feminine. Modul cum sînt rezimate multe premii literare din Apus e un exemplu convingător.

În speță însă, nu s-ar înțelege prea bine interesul editorial. Destule „best-sellers” din Statele Unite, Franța sau Anglia continuă a fi opere masive sau chiar cicliuri. E cazul cu ciclul istoric meritoriul al lui Maurice Druon „Reșii blestemați”, cu ciclul lui Durrell ș. a.

Teorizarea romanului scurt în Apus poate fi mai curînd pusă în legătură cu neîncrederea față de construcția epică monumentală. La rîndul ei, această neîncredere e aspectul unui proces mai larg de dezagregare a epicului și de anemiere a personajului. Unele dintre intervențiile în dezbaterea despre Tolstoi pe care a inițiat-o anul trecut săptămînalul progresist „Lettres francaises”, au avut un sens simptomatic, în special cele scrise de Nathalie Sarraute, care a

declarat deschis că universal și modalitatea epică tolstoiană aparțin trecutului.

Problema se pune la noi în cu totul alți termeni și o alternativă roman-schiță sau roman vast — roman scurt pare o absurditate. E firesc să influențăm romanului vast, ciclic, în literatura din toate țările socialiste. Tipul acesta de roman n-a fost inventat în epoca noastră. De la Balzac încocoare, mai ales din a doua jumătate a secolului trecut, în fiecare literatură s-au ivit creatori de cicliuri: Zola, Roger Martin du Gard, Galsworthy, Reymont, sint printre cei mai notorii. La noi, după Duhii Zamfirescu, procedeul de a lega romanele în ansambluri arhitectonice a fost practicat de Hortensia Papadopol-Bongheșu, Cezar Petrescu, Fedin, Bengheșu, Wanda Wasilewska, Majorova, Bella Ilies.

Intr-un studiu interesant, I. Iannosi a pus în legătură acest tip de „roman-epopee” cu stadiul nou în prezent: literatură a maseilor, rezultatul unei alte conștiințe istorice a scriitorului. Mai larg, fenomenul se explică prin noua perspectivă artistică care e interesată de raporturile sociale în ansamblul lor. O asemenea capacitate de înțelegere explică preferința pentru imagini panoramice, pentru grupurile de personaje febrile prin care să retrăiască o întreagă societate sau o colectivitate, un sat bunăoară, pe o întreagă etapă istorică.

Romanul ciclic nu mai are la noi nevoie de pleoarii și demonstrații. În proza noastră contemporană, mare parte dintre cele mai de seamă scrieri noi au fost astfel concepute — „Desculți”, „Bărgăan”, „Străinul”, „Sotca” ș. a. Riscul de eroare teoretică și practică începe atunci cînd judecata de tipul „e explicabil” e înlocuită cu cea de tipul „trebuie să”, sau chiar numai „e preferabil să”, sînd existența unei procedee ar-

tistică care și-a dovedit vitalitatea tînde să se transforme în dogmă sau modă. Lucrul s-a întîmplat o vreme în poezie. Reinvierea epicului a fost și ea un fenomen caracteristic între cele două războaie, epical suferise atacuri din diferite direcții formaliste, în special din partea ermetismului foarte iritat de explicitarea și de indispensabile detalii pe care le pretindea nararea. Reinvierea epicului a fost cerută de reîntoarcerea spre realitate, de dimensiunile noi ale acestei realități, de cerința accesibilității. Dar și aici un fenomen caracteristic a fost transformarea în falsă ierarhie, în moda poemului cu orice preț lung.

Nu e pus deci în discuție rostul romanului-epopee, ori frescă — denumiri variate și sint în general echivalente. Rostul lui a fost verificat de cel mai convingător argument, de apariția operelor majore. Foarte discutabilă e însă ierarhizarea care tînde să transforme peisajul prozei într-un teren de schele vaste, rămase multă vreme neterminate.

Fapt este că cele mai bune forțe ale prozei noastre sînt angajate în romane de acest tip. Unele au fost inițiate acum mai bine de un deceniu. Și, judecînd după locul pe care-l ocupă în planurile editoriale, mai au nevoie de cel puțin jumătate de deceniu pentru a ajunge la capăt. Se poate calcula fără exagerare că tînrul care le-a început lectura în 1960

Silvian IOSIFESCU

(Continuare în pag. 6)

Proiectul de Program al P. C. U. S. și problemele literaturii

— Ce probleme va aborda și va rezolva, după părerea d-voastră, literatura sovietică în perspectiva deschisă de Proiectul de Program al P.C.U.S.?

— Să prezvi care va fi conținutul principal al literaturii anilor viitorii și se pare o sarcină grea și în același timp ușoară. Este o sarcină ușoară că tot ce prevede Proiectul de Program privește în mod direct cultura și viața spirituală a oamenilor sovietici din anii următorii, dezvoltate pe bazele tehnico-materiale ale societății de mine. De aceea eu cred că leit-motivul acestei literaturi va fi nola optimistă, afirmarea celor mai valoroase calități ale omului sovietic contemporan. Aceste calități există de pe acum în eroicul nostru înierat care a populat imensele teritorii ale pămînturilor virgine, care așază în calea fluviilor gigant hidroenergetici, cum sint cei inaugurați la Kuibîșev și Stalingrad și cum vor fi hidrocentralele care se construiesc la Irkutsk și la Brațk.

— Ierlați-mă că vă întrerup, dar nu am avut timp să discutăm despre aceasta la Stalingrad: ce a produs asupra d-voastră, la hidrocentrală, cea mai puternică impresie?

— Colectivul. Tehnica este excelentă. Dar impresia cea mai puternică mi-au lăsat-o creatorii ei. Într-adevăr oameni care trăiesc în viitor!

După un moment de gîndire: — Probabil că acesta va fi și conținutul literaturii anilor viitorii — legătura reciprocă între rapida dezvoltare a științei și tehnicii, și rapida imbogățire a conținutului spiritual al creatorilor lor. Căci o cauză nobilă naște caractere noble.

— Ați pomenit la început și de dificultatea unei prognoze tematice a literaturii anilor viitorii... — Această dificultate mi se pare a fi legată de complexitatea literaturii epocii construcției desfășurate a comunismului, epocă în care schimbările și perfecționările psihologice umane sint foarte dinamice și rapide. Procesul imbogățirii esenței umane a individului este indisolubil legat de procesul schimbării condițiilor vieții și societății. Este vorba de lupta cu rămășițele lumii vechi, de lichidarea instinctului de proprietate, a individualismului, a tuturor moștenirilor rămase de la vechea lume.

Greutatea reflectării acestui proces devine pe deplin rezolvabilă, pentru că

scriitorul este în același timp membru al societății sovietice, fiind el însuși supus, împreună cu toată societatea, minunatului proces de înnoiere și de adîncire a conștiinței.

— Această permanentă dinamică a vieții îl obligă pe scriitor să găsească și o corespunzătoare dinamică a for-

De vorbă cu LEONID SOBOLEV, președintele Uniunii Scriitorilor din R.S.F.S.R.

tul de proprietate este ceva mult mai periculos, ceva mult mai complex. Psihologia proprietarului nu este exprimată numai în raport cu banii și cu averea, cu proprietatea imobilă. Nu. Ea apare pe neașteptate în raport cu femeia, cu familia și cu tovarășii, cu societatea. Psihologia proprietarului se manifestă uneori, monstruos, în activitatea unor conducători de întreprinderi.

Odată am vorbit despre faptul că în grădinițele noastre copiii, a căror conștiință abia se formează, trebuie învățați cu cuvîntul „al nostru” nu cu „al meu”, aceasta este păpușa noastră”, „aceasta este bicicleta noastră” și nu „aceasta este păpușa mea”, „aceasta este calul meu”.

Proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice este pătruns de această măreață idee. Nu știu dacă o să-mi pot duce ideea la bun sfîrșit, dar încerc să-l dau o intruchipare artistică într-o povestire pe care însă nu prea reușesc să o duc mai repede la capăt din cauza activității febrile a Uniunii noastre.

S-au împlinit de curînd 17 ani de cînd ați fost în România. Ar fi interesant de văzut ce s-a întîmplat în aceleși locuri după alita timp. Nu aveți de gînd să vizitați țara noastră? — Transmite, te rog, prin Gazeta literară scriitorilor romîni și întregului popor român, salutul meu fierbînt, urări de mari succese în munca nobilă și grea de a crea o literatură într-adevăr contemporană. Îmi pare foarte rău că nu izbutesc să-mi fac timp ca să vizitez țara de care m-am îndrăgostit în zilele grele cînd ea s-a smuls din capcana fascismului. Am petrecut în august 1944 numai zece zile în România, dar ele sint de neuitat. Aș vrea desigur să revăd locurile prin care am trecut. Doresc poporului român o viață fericită, și roade cit mai îmbușugate.

Moscova, 10 septembrie 1961.

Toma George MAIORESCU

IN ACEST NUMAR:

- Probleme ale poeziei actuale — Articole de: Matei Călinescu, D. Cesereanu, Al. Săndulescu (pag. 3)
- Poezii de: Emil Giurgiuca, George Demetru Pan, Ion Serabreanu, Victor Tulbure, Tiberiu Utan (pag. 4-5)
- Festivalul și Concursul Internațional „George Enescu” — De vorbă cu Barbiralli, Kabalevski, Kogan (pag. 7)

DOLO LAZAR

„Oșezar”

ASPECTE ALE FORMĂRII CONȘTIINȚEI SOCIALISTE

edii muncitorești și este prin excelență familiar lui Anton Breitenhofer care narează despre el nu numai o înțelegere „dăduntru” a faptelor dar, așa cum remarcă și prefațatorul volumului în discuție, S. Damian, din a cuceritoare pasivă, trădătoare evident caracteristică scrișului său. La aceasta se adaugă preocuparea pentru sondarea și relevarea unor aspecte inedite sau mai puțin abor- date, menite să configureze cel mai curmizător și mai complex profilul unor eroi reprezentativi pentru clasa muncitoare și pentru zilele noastre. De aici și autenticitatea celor mai multe din personajele sale, precum și a situațiilor în care acestea sînt puse să acționeze.

Interesantă și demnă de subliniat este, de asemenea, preocuparea manifestată străduitor de prozator pentru a pune în lumină seeta de cunoaștere care îi însușește pe eroii săi proveniți din mediul muncitoresc, autenticitatea cu care el se apropie de

MARCEL CHIRNOAGA „Au venit stelele” (Sancțiul naval Galați)

obiective, îi ajută pe scriitor în realizarea amintirilor personajele. Acestea capătă o fizionomie complexă, care înfrimă tendințele greșite, manifestate uneori în proza noastră consacrată zugrăvirii clasei muncitoare, de a reduce și simplifica viața interioră a eroilor, prezentați în rareori ca unilaterali, schematizați, cu preocupări legate strict de procesul producției, preocupări reduse la as-

găte în sensuri, sint de ordin etic, spiritual; ele privesc nu capacitatea tehnică sau administrativă a eroilor, și capacitatea lui umană. Iakobi înfrimă nenumărate greutăți, dar pe autor nu îl interesează rețetele tehnice sau birocratice ci felul cum răspunde omeniește Iakobi acestor împrejurări, și cum anume crește capacitatea sa umană de a face față sarcinilor care-i revin. Iakobi este un bun turnător în hala cuptoarelor de oțel, dar funcția sa nu este decât de cuprindere a mai divers procesului în procesul de uzină. Aceasta nu se realizează însă numai prin înscrierea la facultate, pe care eroul o și urmează sfârșind prin a deveni inginer, dar și prin însușirea unor noi și bogate trăsături de caracter, prin înnoirea sa spirituală. Acestui capitol i se subscibe și emoționanta poveste de dragoste a lui Iakobi, poveste care surprinde înaltul năval. Este adevărat că Anton Breitenhofer nu dăde pînă la capăt lucrurile, dar evidența preocupării și strălucirii cu care merge pe acest drum sînt de natură să inspire cititorului încredere în așteptarea unor viitoare lucrări.

Indreptându-ne atenția spre mijloacele sale literare trebuie să relevăm sensibilitatea cu care autorul se apropie de paleta picturală și scrișă să ne descrie natura, în special pădurile (Simfonia pastorală, Era într-o toamnă, Undita), de asemenea, sensibilitatea și gingașia cu care se apropie de asemenea subiecte ca acestea care fac obiectul povestirii Aniversarea.

Indesebi în domeniul povestirii scurte Anton Breitenhofer nu se înfățișează ca avînd o personalitate distinctă și pe deplin formată. Lectura culegerii face însă sesizabile unele simplități care în altă parte construiește, cit și de stil. Astfel, în multe din povestirile sale Anton Breitenhofer recurge la un procedeu uzat: unul dintre eroii principali se întâlnește cu un vechi cunoscut pe care îl solicită, (sau de către care este solicitat) să povestească anume împrejurări din viața, încă necunoscute pentru unul din ei. Povestirea de curge apoi firesc, la persoana întâi, dar este întreruptă artistic de cel de al doilea interlocutor, care intervine cu fraze de circumstanță.

Prozatorul mai are de luptat, după părerea noastră, împotriva influenței stilului reportericesc, în sensul rețetării gazetărești, informative. Din acest punct de vedere, — și fiind seamă de subiectul interesant și îndrăcit de o puternică valoare simbolică — i s-ar putea recomanda prozatorului de relevarea năvalii Ucenicia lui Iakobi în trecut, la turbină, în multe din povestirile sale Anton Breitenhofer recurge la un procedeu uzat: unul dintre eroii principali se întâlnește cu un vechi cunoscut pe care îl solicită, (sau de către care este solicitat) să povestească anume împrejurări din viața, încă necunoscute pentru unul din ei. Povestirea de curge apoi firesc, la persoana întâi, dar este întreruptă artistic de cel de al doilea interlocutor, care intervine cu fraze de circumstanță.

Interesul pentru lectura unei cărți crește atunci cînd scriitorul știe nu numai să reconstituie artistic imaginea vieții pe care o trăim, dar și cînd izbuteste să dezbată idei importante ale contemporaneității, să solicite participarea cititorului în o-ciești sensuri. Căruia lui Anton Breitenhofer are meritul de a intruni cerințele amintite.

Dinu SARARU

Procedee în proza de analiză

Alălam că D. R. Popescu izbutese în a defini analitic o anumită stare psihologică, punîndu-și personajele în situații excepționale, în timp ce Radu Coșășu descrie întâmplări obișnuite, „de toate zilele” și recurge cel mai adesea la monolog pentru a evidenția noul în conștiința oamenilor. Spre deosebire de el, Vasile Rebreanu este, cum s-a mai spus, un creator de atmosferă și simboluri. În primul său volum, procedeele abordate uneori cu stîngăcie, erau clare ca înteneții, înregrăvite, adesea, fericele rezolvări artistice. Unele fragmente din romanul în pregătire arată că autorul vrea să treacă la epica densă, dură, în binecunoscuta tradiție a prozatorilor ardeleni; însă în schilă îl găsim, mult mai înfrumusețat, în finalul autorului volumului „În plină zi”. Am remarcat, în ultimele lucrări, o mai precisă înregrăvire a mișcărilor interioare a eroilor; era necesară această evoluție care loveste tentația aflată a refugiumului în poezie.

Ne-am oprit la „Pădurea” („Gazeta literară” nr. 29/1961), construind ca schiță de sine stătătoare, poate puțin fragmentar, în vîntul rotund, căci re-apare aici: figura activistului Dura. La sediul gospodăriei, unde avusese loc, se dădea prin care colectivității multumirea activistului de partid, înaintele de plecarea sa din sat, rămăsească numai ei, soțul și soția. Autorul își asumă rolul de observator „din afară” astfel încît dinamică interioară este dedusă din înregrăvirea gesturilor, printr-o analiză generală a protagoniștilor, a momentelor precupată a lînei și stînjeneala confuză, întrebătoare, a lui Ștefan. Le sint analizate și comentate mișcările, cuvintele, pînă cînd se țese atmosfera dintre cei doi, pînă cînd este adică, definită natura relațiilor stabilite anterior (e înțeles modul propriu, intim, al acestor oameni, de a comunica) dar și manifestarea acestor relații în momentul în care se desfășoară pentru că ascultîndu-și tovarășii, nu și-au exprimat și ei înșiși recunoștința („Măcar o vorbă să fi spus și tu”), cei doi soți rămîn inconjurați de noaptea de liniștea ce vădește aici o nuanțată materialitate și se află, într-un continuu coloviu cu pădurea — simbol activ și mobil al subiectivității lor. Sîrșindu-se se dădea, în pacea nocturnă, se vedea pădurea departe, a-coperînd orizontul ca o pală vie și liniștitoare”; după discuția amară, cu regretul gestului neimplinit, în încăperea se lasă o liniște rece și străină, iar pădurea „părea îndepărtată și străină”; cînd înțeleg că activistul „a fost trimis de partid și și-a făcut datoria, tot ce a făcut a făcut din dragoste și nu ca să-i mulțumim noi”, rămîn „împăcați și useri ca după un efort de parcă pădurea s-ar fi aplicat blind peste chipurile lor”. (S. n.)

Negreșit, în „Pădurea” autorul valorifică simbolurile evidente prin modălitățile propriie de a întui raporturile între oameni. Pentru aceasta el este atent, nu doar la cuvintele puține care se rostesc ci la inflexiunile vocii, la expresia figurii, la gesturi, și dincolo de încheierea acestui moment, autorul sugerează — prezintă o faptă care este comunisim — un mod de viață.

Nicolae Velea se definește în încercarea de a prezenta oameni ce vor să devină conștiinți de acțiunile și de ființa lor. El este cu deosebire atent la momentul saltului spre conștiință, spre maturizare. Procesul se poate prezenta la un copil (Poarta), la un om în vîrstă pe care viața în regimul capitalist l-a silit să-și chirească personalitatea („Odiina”) sau la adolescenții („Noaptea”, „Gazeta literară” nr. 28/1961).

E adevărat că după volumul „Poarta”, N. Velea nu a publicat prea mult, dar, oriunde, „La grupa de fum” („Gazeta literară” Nr. 21/1961) face multă parte în universul cu care ne-a obișnuit. S-ar părea că izbutese aici o demonstrație de virtuozitate a artei sale de prozator, creînd personalități pe deplin rotunjite, „asezate”. Numai că, prelexul psihologic care îi reuneste pe cei din jurul grăului de fum („nu numai că se fereau să rostească gîndul revoltei, dar simțeau că trebuie să vorbească despre ceva deosebit, chiar înfrumusețat cu acest gînd. Ceva trist, fire și dureros, dar în același timp ceva trist despre care se poate vorbi vesel ca să nu se turbure bucuria gîndului care-i ispitea”) — este lipsit de înedit: l-am mai întâlnit în „Desfășurarea” dirijînd comportamentul lovarărilor lui Ilie Barbu. Altfel, această suită de portrete are savoare și pitoresc. O privire atentă l-ar putea releva multiplele calități. Dar ne vom oprit la „Noaptea” în care modalitatea de analiză nu se pare specifică, pînă acum, prozei lui Nicolae Velea.

Spirică e tractorist iar Tele, radiofonist în gospodăria colectivă din satul lor. Sint prieteni pentru că „din

TINERI PROZATORI: Vasile Rebreanu și Nicolae Velea

copilărie la aninșii de plăceau mașinilor” iar acum poate pentru că sint „păpășos de deosebiți”. Și sint, la început, deopotrivă ignorați de Noana lui Moroacă pentru că „sint cei mai scunzi băieți din gospodărie”. Cei doi adolescenți se dezvoltă liber, pe linie specifică personalității lor și au inserii care se armonizează perfect cu preocupările, cu pasiunile lor. Tele este un exercițiu agresiv care umblă noaptea prin sat luminat „coloana” și ajutat de fantezie își creează momente de plăcut visare în care încearcă — fără să reușească — să-și atragă prietenul. Spirică refuză să intre în jocurile fanteziste ale lui Tele replicînd brutal — dar realist — „Mîni, mă Tele, de turbează cîinii”. Tele e „cam mincinos” dar de fapt, revine autorul, „nu e mincinos numai că gîndurile lui o apucă razna”. Explică acest caracter e mai complicat, căci cînd pester ani de zile Spirică deschide „cu grijă” vorba despre o plăcută „mîncinimă” din copilărie „Tele nu zicea altfel”. Căci el — și asta nu înțeleg Spirică — nu cere să fie crezut ci urmat în jocul plăcut și înofensiv, al fanteziei sale, de aceea, la apostrafia „mîni, mă Tele”, privește, „mirat (de altădată) și mirat și mirat” pentru că prietenului i se revărsa o bucurie. Băiatul trăiește în epoca cînd oamenii, construind socialismul se dezvoltă armonios, cînd tovarășii de mun-

că se înconjoară, reciproc, cu simță și prietenie, respectîndu-și particularitățile și, de ce nu, ciudățeniile. Așa se întîmplă și cu Varloameu din „La grupa de fum”, cel care arăsea tuturor cum să facă un crin dintr-un praz și care „era rugat înșă mereu să mal arate odată”, în timp ce oamenii „se uimeau prefăcut, dar fără răutate” pentru ca de pe fața lovarășului lor, lu-gînd „înțurmară ursuză” să înflorească aca bucurie copilărească ce „le amintea celor vîrstnicii sau celor de-o seamă cu el, de Varloameu din altă dată care nu ținea decît la un singur lucru: bita de alun pe care încrustase cu bricașul zînie și zmei”.

Crescînd, tînușii și harnicii radiofonisți „nu se schimbaseră de loc, poate că și pentru că găsise viața astfel alcătuită, înțit frimșese spre el numai întîmplări bune care-i oxcoliseră” firea, în-o dumșăneră și nici n-o bal-jocoriseră”. Viața asluă alcătuită o-croșete și pe de-așă Lencioiu din „Odiina” care abia acum cînd „nu se mai reped necazurile cum se repezeau”, își regăsește triumfoase clipe de răgaz și de visare pe care le pierduse la 17 ani — vîrstă a adolescenților din „Noaptea”.

Spirică e „cunîntele, măsurat și fă-cuț”, se dezvoltă nu mai puțin interesant și complicat sub privirea analitică a autorului. Atent la viața interioară a celor din jur el se străduiește să protejeze plăcuțele fanteziste ale prietenului său și își descoperă, mirat și bucurios, o personalitate identică cu a prietenii lor Noana. Fata „nu e conștiințată, trăiește cam în luga” (fronla autorului „era adevărat, felul ei plă-cuța să ațereze” e sub observările subtile ale personajului), și nu se oprește să ia de la lucrul vreun înțeles și nici să le dea vreunul, să lase ceva de la ea”. Noana trece printr-o perioadă de criză adolescentină, devine „făcută”, „îngrîșorată”, „încoardată”. Spirică înțelege că urmează o transformare spre maturizare și ca toți eroii lui Velea, crește că aceasta se produce, nu treptat, ci neapărat printr-un salt perceptibil. Dar ce înseamnă pentru a-cesți tineri, maturizarea? Este vorba de dobîndirea unei gîndiri active și interpretative a faptelor, de cîștigarea unei depline conștiințe de sine, a unei depline înțelegeri a faptelor și a raporturilor sociale. Perioada de început a maturizării o dată stabilită, se caracterizează printr-o continuă analiză interioară. „Nu mai pot, nea Spirică, (...) cînd fac ceva, gîndesc că uite, fac lucrul ăsta”. Cu această epocă literară — nu lipsită de farmec a „zburătorii” este, credem, depășită! Dar toamna Spirică care crede că „există un miez de noapte cînd nu poți dormi și te pomenești singur în fața ta și te maturizezi. Adică devii puternic și înțelegător”, trece mult așteptatul prag al maturității înțepat, într-o perioadă de amnezic cînd datorează copilărie și seriozitate bărbătească, pe-riodă care se extinde înainte și după „prima noapte cînd nu putea dormi”, și crezînd că „toamna acum” se maturizează, își pregătea (copil) înțina presupusa a fi de rigoare: „Își trecu degetele prin păr și pînă în rînduială, își potîrvi și pînă în jocul plăcut și înofensiv, al fanteziei sale, de aceea, la apostrafia „mîni, mă Tele”, privește, „mirat (de altădată) și mirat și mirat” pentru că prietenului i se revărsa o bucurie. Băiatul trăiește în epoca cînd oamenii, construind socialismul se dezvoltă armonios, cînd tovarășii de mun-

te, va permite să se lichezeze rămînerea în urmă a agriculturii față de industrie. Agricultură se va transforma într-o ramură puternic dezvoltată a societății comuniste.

CREAREA ȘI DEZVOLTAREA BAZEI TEHNICO-MATERIALE A COMUNISMULUI ÎN U.R.S.S.

onstruirea bazelor tehnico-materiale a comunismului înseamnă înainte de toate atingerea de către societate a unei trepte calitative superioare în dezvoltarea forțelor de producție și pe această bază o productivitate a muncii corespunzătoare orînduirii comuniste.

Dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, ca urmare a folosirii tuturor cuceririlor științei și tehnicii contem-porane, a mecanizării și automatizării complexe a producției, va permite ca treptat unul să fie eliberat de execu-tarea nemijlocită a funcțiilor mecanice, care vor trece din ce în ce mai mult asupra mecanismelor și automa-telor. În aceste condiții creația științifică va deveni tot mai mult forma principală de manifestare a forței produc-tive a omului. Pe această cale dispare deosebirea dintre munca fizică și in-telektuală.

Intreprinderile existente ca și cele noi ce se vor constitui pe baza celei științei se vor transforma în întreprinderi comuniste, cu un înalt nivel de organizare, bazele pe o auto-matizare tot mai complexă a proceselor de producție, cu muncitori, tehnicieni și ingineri cu un înalt nivel cultural și tehnic, în care cadrele de ingineri și tehnicieni vor ocupa o pondere tot mai mare în componența colectivului întreprinderilor. Pe această bază materială se va crea societatea comunistă, care este o orînduire socială fără clase, în care mijloacele de producție sînt proprietate unică a întregului popor, în care există o depă-nă egalitate socială a tuturor membrilor societății, în care, paralel cu dezvoltarea multilaterală a oamenilor, vor crește și forțele de producție pe baza științei și tehnicii în continuă dezvoltare și în care asigură cel mai mare progres tehnic. O serie de tipuri de combustibili, de energie, de materii prime și materiale vor fi înlocuite cu altele de mai mare eficiență, asigurîndu-se în același timp folosirea lor tot mai complexă. Ca urmare a acestor măsuri, a înzestrării tuturor ramurilor industriei cu tehnica cea mai înaintată, a mecanizării și automatizării com-

plexe a producției, a creșterii calificării tehnico-culturale a tuturor celor ocupați în producția industrială, productivitatea muncii în industrie va crește după cum prevede proiectul de program, în 1961—1970 de peste 2 ori iar în perioada 1961—1980 de circa 4—4,5 ori, depășînd nivelul actual al S.U.A. de circa 2 ori. Iar dacă se are în vedere faptul că ziua de muncă va fi cea mai scurtă din lume, creșterea va fi și mai mare.

P.C.U.S. călăuzindu-se după geniala formulă a lui V. I. Lenin: „Comuni-simul este puterea sovietică plus electri-ficare întregii țări”, acordă o atenție deosebită dezvoltării producției de energie electrică. Proiectul de plan prevede ca electrificarea întregii țări să se termine în linii mari în următoarele două decenii, asigurîndu-se un ritm de creștere a producției de energie electrică, care să devanseze creșterea din celelalte ramuri. Se prevede ca în următorii 10 ani să crească de 3 ori gradul de înzestrare cu energie electrică a muncii în industrie, să se asigure electrificarea masivă a transporturilor, a agriculturii și aplicarea electrificării în viața de toate zilele a populației de la orașe și sate.

Pe marginea Proiectului de Program al P. C. U. S.

rale a nevoilor materiale și culturale a poporului sovietic.

În perioada anilor 1961—1970 se va asigura îndestularea materială a tuturor oamenilor sovietici. Încă în anul 1965 se va asigura populația din belșug cu țesături, îmbrăcăminte și încălțăminte. În 1971—1980 se va asigura un belșug de bunuri materiale și culturale, în asemenea proporții încît să se asigure înțelegerea treptată a repartiția după nevoi.

Ritmul înalt al dezvoltării tuturor ramurilor economiei sovietice impune dezvoltarea în ritm accelerat a tuturor tipurilor de transporturi. În acest sens proiectul de program al P.C.U.S. prevede: extinderea construcției de drumuri și mijloace de transport pentru satisfacerea deplină a nevoilor economice naționale și ale populației pentru toate genurile de transporturi, reutilizarea tehnică continuă a acestora și sporirea considerabilă a vitezei lor de circulație. Se prevede dezvoltarea continuă a tuturor mijloacelor de telecomunicații. Dezvoltînd multilateral toate ramurile producției industriale se crează condițiile materiale pentru dezvoltarea continuă a producției agricole și apoi pe această bază posibilitatea satisfacerii multilaterale a nevoilor membrilor societății comuniste.

Pentru construirea bazei tehnico-materiale a comunismului, o condiție obligatorie este, ca paralel cu creșterea unei industriei puternice să fie creată o agricultură înfloritoare, multilateral dezvoltată și cu o înaltă productivitate a muncii, în stare să satisfacă deplin nevoile întregii populații și nevoile economiei naționale. Pentru asigurarea acestor condiții se treptată a colhozurilor și sovhozurilor la relații de producție comuniste și să lichezeze în linii mari deosebirile dintre oraș și sat.

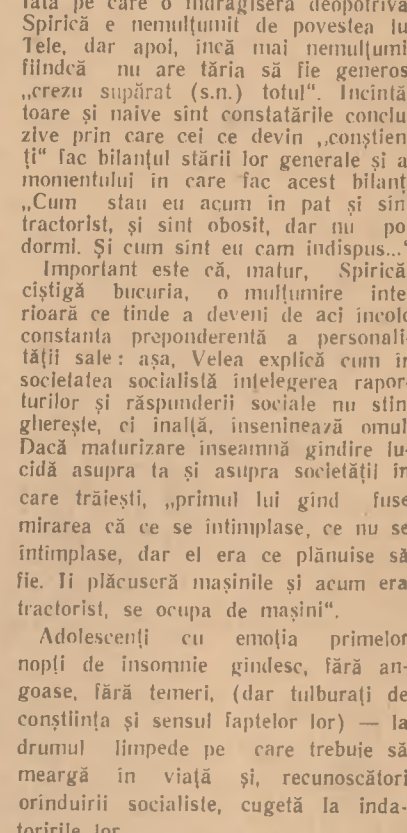
Proiectul de program al P.C.U.S. prevede o creștere serioasă a producției siderurgice, a metalurgiei neferoase și a industriei chimice. Siderurgia va produce în 1980 circa 250 milioane tone oțel față de 65,5 milioane tone în 1960 — depășînd de peste 2,5 ori nivelul actual al producției de oțel al S.U.A. Va fi accelerată producția de metale ușoare, neloferoase și rare. Se va spori mult producția de aluminiu care se va folosi din ce în ce mai mult în domeniul electricității și în industria construcătoare de mașini, în construcții și în consumul populației.

Ca urmare a dezvoltării industriei chimice se vor folosi mult mai eficient bogățiile naturale ale țării; se vor crea condiții ca prin realizările chimiei moderne să crească avuția poporului.

În etapa actuală, cînd se construiește comunismul, un rol hotărîtor în construirea bazei tehnico-materiale de producție îl are industria construcătoare de mașini, căreia îi revine sarcina de a crea și construi cele mai moderne tipuri de mașini-unelte speciale, mașini-agregat, mașini-unelte

cu comandă program automată, automate de forjare și presare, linii automate și semiautomate etc., menite să asigure introducerea în producție a mecanizării complexe în toate întreprinderile existente precum și în cele ce vor constitui în viitor. Proiectul de program al P.C.U.S. prevede ca în perioada anilor 1961—1970 să se înfăptuiască mecanizarea complexă în industrie, agricultură, construcții, transporturi, la lucrările de încălzire, desecare și în gospodăria comunală cu pe această cale să se lichezeze mun-cile manuale în operațiile de bază și cele auxiliare. În decursul celor 20 de ani (1961—1980) se va înfăptui în proporție de masă automatizarea complexă a producției — înreindu-se tot mai mult la secții și întreprinderi automate.

Adriana ILIESCU

BREBAN REDELCU drum deschis

„În acest Proiect de Program”, a ză-rătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea ținută la adunarea festivă consacrată zilei de 23 August, „noi vedem imaginea însușitoare a perspectivelor de viitor ale propriului nostru popor. Așa va arăta și ziua noastră comunistă de mine! Construind prin munca lor neobosită, plină de abnegație, societatea socialistă, iar apoi societatea comunistă, oamenii muncii din țara noastră se vor bucura de un nivel înalt de bunăstare, de a-bundența bunurilor materiale și spiri-tuale, de condițiile cele mai prietene pentru dezvoltarea lor multilate-rală”.

Se află în librării ediția a doua, revăzută, a romanului „Drum deschis” de Vasile Rebreanu

Ion STROIA

Probleme ale poeziei actuale

PROFILUL ETIC IN LIRICA

Oglindirea construcției socialiste

In peisajul liric actual se poate desubi un profil etic, unitar și armonios, alcătuit dintr-o mulțime de reacții sufletești, pe cât de diverse pe atât de definiții pentru omul marcat al zilelor noastre. Analiza critică arată că între diversitatea acestor reacții și linia unitară a profilului nu există nici o contradicție, și că, dimpotrivă, armonia lor trebuie înțeleasă ca o manifestare variată și multilaterală. Ceea ce am spus aici, într-un fel perisajic, demonstrează că principiul estetic al unității în diversitate, își găsește o largă aplicabilitate și în acest domeniu al poeziei. Ilustrându-se concret printr-o serie de atitudini lirice care, în formele lor specifice (personale și chiar temperamentalitate) exprimă cu pregnanță superioritatea inextinguibilă a idealului comunist. Sensibilizarea artistică a unei astfel de „armonii”, înșirând după cum se vede, din științea dialectică a lumii, folosează drumul îndrăcit de semnificații al poeziei noastre realiste-socialiste, sugerând în primul rând prin raportul permanent dintre parte și întreg, dintre atitudinile proprii și idealul comun, felul în care e necesar să fie înțeleasă ideea de contemporaneitate. Căci, după toate datele acestei poezii, a fi contemporan înseamnă nu numai a trăi fizic în perioada dezvoltării construcției socialiste, dar și a fi subordonați conștiinței morale idealului înaintat al epocii.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Lăsați-vă să vă gândiți la aceste probleme etice al poeziei noastre (nici nu poate fi altfel) și o manifestare poetică. Căci Nina Cassian scrie, într-un Sonet din ultimul ei volum („Sărbătorile zilnice”): „... voi purta de-a pururi pe meninge / Un chip frumos nealterat de viață / Al lumii, cea în care m-am ivit / Și care, stiu, cu mine nu se stinge” — ca face implicit și o deosebire poetică. Semnificativ echilibrul moral apare aici ca un bun câștigat de poetă în epoca noastră generoasă, aptă împlinirii omului, și de aceea elogiu propriu demnității se subordonează politicii. Nici ipoteza poetică a morții nu poate altera această energie conștientă, după cum se spune în aceeași poezie: „Atita simt: eu tot voi adia / Prin ierburii, prin lubri, prin revoluții”.

Nu e cazul să încercăm în rîndurile de față, o delimitare detaliată între ceea ce putem numi „profil etic” în poezia decedentă și modernistă și ceea ce înțelegem prin el în poezia noastră nouă. În linii mari însă, între un profil și celălalt, este o diferență de profunzime opusă, și mai departe o diferență de principii estetice ireconciliabile. De pildă, unitatea ideologică a poeziei noastre, vădită ca o manifestare conștientă, nu are cum exista, fie și de pe o altă poezie, în literatura burgheză. Alții o numesc „fără-tentă ideologică” sau „fără-tentă ideologică”, dar să se justifice pe planul creației artistice ca un fel de persoană absolută, având posibilitatea iluzorie (fiindă autonomă gândirii este într-adevăr o iluzie a intelectualității burgheze) de a se situa în afara datelor vieții obiective și de a se considera reprezentant al unei morale independente de forțele economice și angajamentele de clasă? (Roger Garaudy — „Umanismul marxist”). Tendința aberantă, și deci, profund ostilă artei adevărate, puțin mistifică pînă și gândirea unor intelectuali cinstiți, deschiși poezia modernistă diversităților ideologice și politice. Dacă ar fi să definim profilul acestei poezii, am spune că ceea ce o caracterizează este haosul moral, sau, ca să folosim un paradox, profilul ei poate fi găsit în cultul subiectiv, expropriat al unor idei dubioase, folosite cu ostentativitate, dar care de fapt sînt nonvalori (etice, politice, sociale). Dezagregarea lentă a conștiinței, urmată de triumful teoloziei și al individualismului, este fundamental opusă sentimentului solidarității colective, conștiinței socialiste din poezia noastră. Jurăpănera succintă, pe un plan teoretic, a poeziei, subliniază totodată caracterul politic al poeziei noastre în sensul că ea e purtătoare a concepției revoluționare a clasei muncitoare. În spiritul ideii noastre, discuția despre poezie, purtată în revistele literare (vezi articolele Verei Călin și Ion Oarcău din „Contemporanul”) a arătat că sfera politicului este implicată nu numai în producția poetică ocazională, prilejuită de diversele evenimente și festivități (mai precis nu numai în poezia erotică sau familială, și zicem. Desigur că tot printr-o atare prismă trebuie să privim coloratura etică a poeziei noastre care își găsește în politică, adevărată autenticitate. Putem afirma deci, că patosul

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

Ideea de contemporaneitate oglindită în planul conștiinței morale socialiste (incepînd cu versul „Ah, liniștea de-a ști că alții vin”) se obține prin negarea primelor două stofe. Față de sentimentul inițial al virșiei și al indiferenței, al liniștii pasive („Și e ciudaș că nici nu mai regret”) contraponderea din partea a doua oferă o linie interesantă — conștiința contemporană chiar și acolo unde Natura, personificată, „vorbește” și „sfatură”: „Ei zborul ridicat din humă / Făclia fii ce se consumă / Fii cînt și-avint pînă la capăt, / Fii răscălit fără scapăt / Intimpinind pe cînd asfințe / Ochii noi ce-asteaptă înainte / Fii sulița cu virf de stea / Purînd în lume dragostea”. Conștiința morală a poeziei se manifestă însă mult mai bogat. Căci în lumea noastră, / Hai să cîntăm cîntîm paharul plin / Căci tot ce lumii vechi lupînd l-am smuls / Și tot ce-am învățat l-am las eu.”

CRONICA literară

Stimulată de marele avînt al construcției socialiste, poezia noastră s-a dezvoltat și în direcția în care se dezvoltă și poezia reportaj liric, urmînd transcrierea și transmiterea cîntărilor mai directă a ecourilor afective trezite de pulsația vie, rapidă și puternică, a vieții contemporane. Reportajul liric străbate neobosit spațiul geografic al țării, mereu atent la ceea ce e caracteristic realității noi: el va scrie o poezie a vastelor sanierelor socialiste, a uzinelor, a peisajului în care se desfacează, la tot pasul, amprenta masivă a timpului nostru de adînci prefaceri. Sprijinit pe un nobil impuls, înclinarea spre această specie lirică s-a dovedit, pentru unii poeți, fertilă. Nu e mai puțin adevărat însă că, de multe ori, alirmindu-și apartenența la sfera reportajului liric, au apărut versuri plat descriptive, lipsite de înălțimi autentice, fături, notații sumare în succesiuni arbitrare din punct de vedere artistic. A existat, din această pricină, la un moment dat, tendința de a asocia însuși conceptului de reportaj liric un sens depreciativ, uitîndu-se parcă adevărul elementar că o specie lirică (cu sau fără tradiție) e doar un mod de clasificare și nu și unul de valorificare. Abordînd, cu o strălucitoare frecvență reportajul liric, Florența Albu a avut nu o dată de suportat un examen din partea criticii, după părerea noastră de o excesivă severitate. A contribuit

la această și încercarea susținută a poeziei de a practica un lirism simplu, nud, lipsit de spectaculos. Risipite în numeroase publicații, versurile ei nu puteau fi percepute în completă libertate lor, și nici în continuitatea unei aceleiași linii de inspirație, condiții indispensabile (mai ales în cazul unei poezii de tipul Florenței Albu), pentru descoperirea unui profil poetic original. Strîns acum în volumul intitulat „Fără popas”, poeziile Florenței Albu izbutesc să creeze, la lectură, impresia unui univers liric distinct, pentru caracterizarea căruia vom recurge la un citat din prefața Mariei Bănuș: „Există — la ceasul acesta — în poezia Florenței Albu o fervoare dublă de austeritate, o duioșie și o duritate, un elan și o rețineră, care-i dau o notă proprie, un timbru special”. Într-adevăr, poeta nu-și îngăduie — poate dintr-o teamă de ostentativitate — o expresie a afectelor în desfășurarea lor spontană, autocontrolul lucid intervine mereu. Unu e entuziasmul direct, unu e patosul afirmării profesiunii de credință fără rețineră (care, pare a gândi poeta, ar putea fi considerate ca manifestări ale grandilocvenței, ale „declarativismului”) Florența Albu îi preferă o anume solemnitate a gesturilor lirice, ca în această mărturisire a atașamentului față de un ideal etic socialist: „Noaptea / se aprind focuri afară, / de parcă oamenii, dintr-un sentiment de solidaritate cu stelele, / le-ar răspunde, / aprinzîndu-lîngă schele — mari focuri. / În astfel de nopți oamenilor-mi par / asemeni stelelor: /

une arăd, abia scinteind, / altele ard, jumpejuri luminind, / distanțe le-mpart, distanțe le-apropie / și totuși, sînt un tot unitar — Universul. / ... Oamenii și drumuri, / străbătute de axele aceluiași sens, / precum stelele.”

Simbolurile se dezvoltă într-un climat al „Eului liric” descoperit în fiecare, în cadence ample și grave, dar efortul de depășire a subiectivității — laudabil ca atare — nu se soldează totdeauna cu o transfigurare poetică a abstracțiilor. „Merg colbită pe drumuri, / Asemeni geologilor / care aduc probe de mlînreuri / din toate pămînturile, /

de piine, / Mi-e foame / Gestul e simplu. Rit. / Mușc dintr-un codru de piine, / Firimitura e dulce. / Lumina toamnei e dulce, / pămîntul jilav: / miroase a piine și a flăcăi (...). Duc codrul de piine la gură, / Mă-nvăluie multă — lumina / și-o dulceacă nepusă / îmi trece în degete, / îmi urcă în timple, / mă doare, / ca un sens prea mare, / strecurat într-un bob prea mic. / Trăiesc. Visez. / Mușc din piine.”

S-a afirmat că din volumul „Fără popas”, cele mai izbutite ar fi versurile grupate în ciclul „Bărăgan”. Poeziile închinăte Bărăganului natal definesc, într-adevăr, cu mai multă precizie decît telepatul, sensibilitatea poeziei ca dat temperamental. O a-nume duritate, patetismul conținut, socrul, implicînd refuzul divizării sentimentale, sînt caracteristici ale sufletului țărănesc, obligat să reziste unor seculare umpliri din partea părinților, / pe care le străbat fără gînd să vind ori să cumpăr / la vreme iarmaroc, / aceste drumuri care nu duc nici la iubită, / nici

la mamă, nici la soră, / nu duc la nici o casă-anume, / care trec prin inima tuturor oamenilor, / de la un sat la altul, / de la un om la altul, / mă puternice decît înrudirea de singe, / aceste drumuri lungi / din zori, din amurg / spre alte dimineți, / măsoară azi / și-nu știu ce vise, / și nu știu ce selete”. Prezentul socialist spulberă acest drum al „lăcășilor pribegi”; simbolul e convingător prin simplitatea lui gravă: „În toamnă, / cînd l-au arat tractoarele adinc, / cînd l-au brazdat cruci și curmeziș, / s-au strîncit vînturi puternice / și-au risipit în toate patru zările / urmele vechi din drumul subțire”. Poetă a Bărăganului „ars de vînt, tăcut, zgîrcit, / cu aerul aspru și tare / ca o mină bătoasă de săpă, / lăsată cu du-

facile, iar solemnitatea tonului rămîne exterioară, fără „acoperire”: „Anul oameșii vîrșei de aur, / stăpîni pe uneltele și visetele lor, / aduce cu ei toate culorile: / culorile bucuriei, / culorile adevărului, / năzuinței, iubirii (pea multu poezii au început să scrie despre culorile abstracțiilor) Cînd se string culorile la un loc / se face lumina. / În mine adînci, / se vede n-ă părăns răză de zi, / omul e soare”. („Lumină”). Alături e înfrîmțat incongruitul de icule: „Ochii lor sprijineau abatajele, / multiplică lîmpazele aprinse, / s-ă-leaun lîngă suris și-l făceau frumos” (s.n.). Ciclul închinat picturilor se distinge prin calitățile acestor se printr-o monotonie pînă la urmă obositoare. Poeta crede că repetițiile conferă un caracter incantatoriu versurilor sale, dar se înșală: „Și marea înalțărea pe țărni, să-l trezească, / înalțărea să-l trezească / și vin dispre mare, în amurgul roșu puscării, / trec legănatu-se” etc.

Considerat în ansamblu, volumul Florenței Albu se prezintă în deplinătatea de unitar, ferit de grave înegalități. Unele poeme care, citite izolat, ar părea șterse, în context capătă relief, se integrează într-un filon liric personal. O pîndește însă pe Florența Albu pericoul unui lirism abstractizat (prin exces de simplificare), al gesturilor care se desîșoară (prejudiciul împotriva spontaneității? timiditate?) ca într-o mecanică a solemnului.

Dacă am accentua asupra unor asemenea deficiențe, am făcut-o cu conștiința că talentul poeziei va izbucni și învingă. Oricum, Florența Albu și-a găsit în rîndurile tinere generații lirice profilul ei distinct și merita elogiată perseverența cu care, pînă acum, și-a urmărit linia ei de dezvoltare.

Matei CALINESCU

*) Florența Albu: „Fără popas”.

LIGIA MACOVEI „Fete din Chioggia, brodind”

LIBERIU UTAN

Copac fără păsări

Iunie. 1961. München.

Dureros răscuit. Ca un braț de schi... Dureros răscuit. Ca un braț de schi...

Elicele

Puternice, sfințite aerul, liniștea cerului... Puternice, sfințite aerul, liniștea cerului...

Despică țări ca fruntea unui gânditor... Despică țări ca fruntea unui gânditor...

Poartă aripi în urma lor... Poartă aripi în urma lor...

Privindu-le, simt un dor de pământ și de stele... Privindu-le, simt un dor de pământ și de stele...

Elice sînt brațele mele!... Elice sînt brațele mele!...

Transcripție

Mătăsurii ude marea la lună a întins, udate să le-mbrace, în zori, pornind pe ape... Mătăsurii ude marea la lună a întins, udate să le-mbrace, în zori, pornind pe ape...

Eforie, august

Pinii din Roma...

Pinii sprîjină cerul. Ca niște poduri de palme... Pinii sprîjină cerul. Ca niște poduri de palme...

Lingă livezile de portocali — verde-adăpost rachelor americane... Lingă livezile de portocali — verde-adăpost rachelor americane...

Eu i-am văzut: Cu palma deschisă ștergeau de pe cerul italic... Eu i-am văzut: Cu palma deschisă ștergeau de pe cerul italic...

Meșterii fîntinarii

În loc de scrisoare lui Salvatore Quasimodo

Nimic nu le rămîne ascuns: Cu urechea desprind, în adînc, susurul apelor... Nimic nu le rămîne ascuns: Cu urechea desprind, în adînc, susurul apelor...

Cît de bine cunosc inima, pulsul pămîntului! Meșteri fîntinarii, voi semănați cu marii poeți ai Italiei.

causa

Amuritul tușă Lisăveta... Amuritul tușă Lisăveta... S-a sîns în zori în timp ce ostentia de a-largătură se așezase...

pleoapele lăsată și obrazul vînat, înlepșea în adormirea de todeauna... pleoapele lăsată și obrazul vînat, înlepșea în adormirea de todeauna...

De pe la amiază tușă Lisăveta, bună și harnică-lă treabă ca nimeni alta la vîrșă ei... De pe la amiază tușă Lisăveta, bună și harnică-lă treabă ca nimeni alta la vîrșă ei...

Către seară, în odaie începură a se aduna oamenii de la colectivă... Către seară, în odaie începură a se aduna oamenii de la colectivă...

Deodată, în liniștea aceea, se auzi afară în ogrădă un răcnet ca de fiară... Deodată, în liniștea aceea, se auzi afară în ogrădă un răcnet ca de fiară...

— Mă banditul, mă, te fac zob mă! — se auzea răcnetul un glas răgușit, plin de venin... — Mă banditul, mă, te fac zob mă! — se auzea răcnetul un glas răgușit, plin de venin...

În acest timp, Gheorghe, învințit la chip, cu părul tot pe ochi, se repezi, simulse o scîndura din gard... În acest timp, Gheorghe, învințit la chip, cu părul tot pe ochi, se repezi, simulse o scîndura din gard...

În clipa aceea intră în ogrădă Ion Bucovan, președintele gospodăriei... În clipa aceea intră în ogrădă Ion Bucovan, președintele gospodăriei...

cu ochii triști chipul uscat al tușii Lisăveta... cu ochii triști chipul uscat al tușii Lisăveta...

Deodată, ca electrizat, Dumitru se potoli... Deodată, ca electrizat, Dumitru se potoli...

— Hai, să mergem la iaz! porunci Tanțos, roșu tot de cîrșe... — Hai, să mergem la iaz! porunci Tanțos, roșu tot de cîrșe...

BUZULIĂ

Eata se apropie prudentă de grupul ce stătea în mijlocul drumului... Eata se apropie prudentă de grupul ce stătea în mijlocul drumului...

— He — strigă Simion cel mare — ai venit și tu? — Toți se întoarseră spre fată... — He — strigă Simion cel mare — ai venit și tu? — Toți se întoarseră spre fată...

— Să nu deveniți obraznici! — rise Simion cel mic, care acum îl limita pe Tanțos... — Să nu deveniți obraznici! — rise Simion cel mic, care acum îl limita pe Tanțos...

— Să ne scaldăm! Să ne scaldăm! Incepu să țopăie Simion cel mic, lăsînd să-l cadă marginea cămășii... — Să ne scaldăm! Să ne scaldăm! Incepu să țopăie Simion cel mic, lăsînd să-l cadă marginea cămășii...

— Nu, am hotărît. N-ai să vii cu noi. Nu trebuie să ne rogi... — Nu, am hotărît. N-ai să vii cu noi. Nu trebuie să ne rogi...

Desen de LIANA PETRUȚIU

Desen de V. SAVONEA

pe dată, chipul căpătî o palidă strălucire și cu o nădejde în suflet se întoarse și vorbi cu glas moale... pe dată, chipul căpătî o palidă strălucire și cu o nădejde în suflet se întoarse și vorbi cu glas moale...

— Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan... — Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan...

— Tusa Lisăveta a lăsat feciorului ei Constantin de la oraș toate lucrurile din casa... — Tusa Lisăveta a lăsat feciorului ei Constantin de la oraș toate lucrurile din casa...

— Casa a lăsat-o gospodăriei și-l privea pe Bucovan cu mina tremurîndă... — Casa a lăsat-o gospodăriei și-l privea pe Bucovan cu mina tremurîndă...

de braț. Dumneața te ții de glume sau care-i socoteala? Ce, colectivă îi feciorul ei? Ea a avut-o în grijă? Ce lege o mai fi și asta? — Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan... de braț. Dumneața te ții de glume sau care-i socoteala? Ce, colectivă îi feciorul ei? Ea a avut-o în grijă? Ce lege o mai fi și asta? — Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan...

— Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan... — Mă, omule, tu nu țipa la mine, vorbi moale Bucovan...

— Tusa Lisăveta a lăsat feciorului ei Constantin de la oraș toate lucrurile din casa... — Tusa Lisăveta a lăsat feciorului ei Constantin de la oraș toate lucrurile din casa...

— Casa a lăsat-o gospodăriei și-l privea pe Bucovan cu mina tremurîndă... — Casa a lăsat-o gospodăriei și-l privea pe Bucovan cu mina tremurîndă...

sprîjină cu picioarele. „Nu vreau Tanțos, roșu tot de cîrșe... sprîjină cu picioarele. „Nu vreau Tanțos, roșu tot de cîrșe...

— Vrem același lucru — gîndea Tanțos... — Vrem același lucru — gîndea Tanțos...

După cîtva vreme fata se luă pe urmele lor, trecu de clădirea bombardată a fabricii de mălase... După cîtva vreme fata se luă pe urmele lor, trecu de clădirea bombardată a fabricii de mălase...

Buzuliă se apropie și privi în jos. Privi tăcut și încordat cîteva minute urmărindu-și prietenii, cei care-l îngîdeau prin praful înalt al drumurilor... Buzuliă se apropie și privi în jos. Privi tăcut și încordat cîteva minute urmărindu-și prietenii, cei care-l îngîdeau prin praful înalt al drumurilor...

INSEMENARII DE LA ONEȘTI

prile 1959. Demult, demult, acum parca o suia ori sute de ani, pe când, adolescent, treceam cu trenul prin gara Tirgu-Ocna urcând mai departe spre Palanca, spre Ghimes-Făget, unde mi-era ținta călătoriei...

Un tovarăș de la comitetul sindical al Complexului îmi povestește ieri: — Am plecat azi dimineață cu bi cicleta într-o groapă la șantierul Combinatului de cauciuc sintetic...

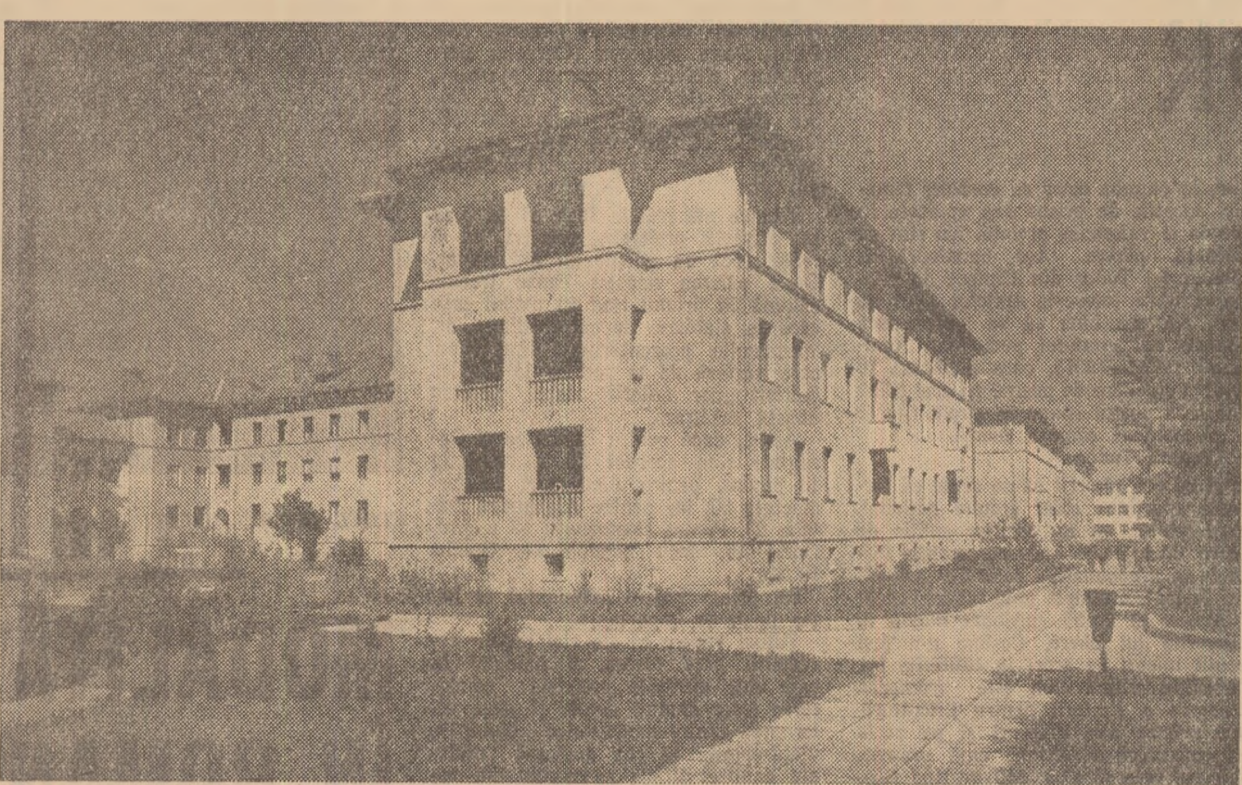
onștenilor). Produsele Rafinării alimentează și vor alimenta în materie prime Combinatul de cauciuc sintetic și Combinatul chimic...

Sint cum treizec de ani de-atunci. Imi spune azi dimineață unul dintre secretarii comitetului orașenesc de partid din Onești, ajutându-mi cu dragă inimă să-mi încep documentarea:

Cam așa am făcut și eu anul acesta: drept vorbind, am lăsat deoparte documentarea, „impresii”, fișele...

— Oficial, data de naștere, ca orășean, a Oneștilui e 1954; atunci a devenit el oraș de subordonare raională. În patru ani, a crescut atât de mult și ca populație și ca însemnătate economică, încât astăzi toamnă — știți și din presă — a fost necesar să fie declarat oraș de subordonare regională...

— În seara asta, singur în locuința de pe Magistrală unde am fost cazat, în loc de fișe, etc. trebuia să scriu un raport pentru gazeta „Oneștiul Nou”. Un raport despre niște lucruri de muncă de la Rafinării. Mi-am precizat câteva zile acolo, pregătindu-mă, luându-mi note...

Blocuri elegante, confortabile, în noul oraș Onești.

— Urmărindu-mi privirile, secretarul tăcu. Se uita și el pe geam, la bălăntani, dar încurcat și-mi spuse deodată, cu un soi de ofat neațutit: — Încă mai sînt multe la noi de făcut și mai ales în ce privește oamenii. Conștiința, vedeți, se schimbă, dar, ca să țină pas cu ritmul construcției în general, trebuie să o ajutăm mereu, pentru că alfel... De exemplu bălăntul acela, ulte, ăla cu chieca mare...

— Dar eu am de scris despre Rafinării, nu despre Combinatul de cauciuc sintetic... El, ăsta-i Oneștiul, parafrazez și eu spunea tovarășul de la comitetul sindical Combinatul de cauciuc ca și Combinatul Chimic sînt strîns legate de Rafinării ca și de Termocentrală — ca și de Oraș (unde s-a locuiesc muncitorii dacă nu în oraș?)

Nu mai în minte ce trăsnaie făcuse pletosul pe care mi-l arăta secretarul cu degetul. Dacă nu mă înșel, se purtase nu prea frumos la o reuniune a tineretului. A fost după aceea „șigiliții” de utemiști în ședință, și-a recunoscut greșala, și-a luat angajamentul... De fapt, secretarul îmi relata întâmplări extrem de interesante, de semnificative (cu ce strășnicie își ține acum pletosul angajamentul, etc.), dar eu nu mai aveam putere să rețin. Obosisem. Toată noaptea în tren...

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— Nu mai în minte ce trăsnaie făcuse pletosul pe care mi-l arăta secretarul cu degetul. Dacă nu mă înșel, se purtase nu prea frumos la o reuniune a tineretului. A fost după aceea „șigiliții” de utemiști în ședință, și-a recunoscut greșala, și-a luat angajamentul... De fapt, secretarul îmi relata întâmplări extrem de interesante, de semnificative (cu ce strășnicie își ține acum pletosul angajamentul, etc.), dar eu nu mai aveam putere să rețin. Obosisem. Toată noaptea în tren...

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

— Plece autobuzul, sîrăria și se leagă în mers ca o rață; apucase spre oraș, nu se mai vedea stația. Fiindcă rămăsesem o vreme să privesc, în loc să urc cu celalt și să ocup loc, stăteam în picioare. Lume. Pasageri. Mă gândeam: „Ce mai de-a trenuri, mîi băiețe, ce mai de-a marfăre... Trebuie. Se clădește un oraș. Cogeamite orașe. E un oraș, nu-i sat?”

— Si eu nu știam că fumul acesta care învălie, estompează peisajul, stă la originea faimosului tuș chinezesc care mi-a sugerat imaginea unui desen în negru și alb... E însă numai unul din produse. Abia după ce am străbătut halele uzinelor chimice „Nicolae Teclu” și am descifrat câte ceva din acea știință a transformărilor miraculoase a substanțelor, mi-am dat seama că am pătruns într-un domeniu unde totul este posibil.

POEZIA TRANSFORMĂRIILOR

ntrebară și-o puneau nu numai muncitorii de la „Banloc”, ci înșiși cei trei inovatori. Se apucaseră să reexamineze întregul proces tehnologic. Lucrau intens, avînd mereu înaintea lor imaginea miilor de muncitori, de la celălalt capăt al țării, care așteptau rezolvarea deplină a calității negrului de fum F.110. Erau în strînsă legătură unul cu altul. De aici, de la Copsa-Mică, firele nu plecau doar la „Banloc”, la Jilava, ci și la rafinării din Ploiești, care livrau materia primă...

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

Nouă instalații pilot pentru producerea negrului de fum.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

— cerul înalt și-ndepărtat — e albastru. Pe acest fundal se profilează silueta clădirilor, a coșurilor fumeginde, a conductelor, încipind laolaltă o construcție neobișnuită. E ca un desen fantastic, lucrat în tuș chinezesc, cu liniile îngroșate, țesute din ceață.

VICTOR TULBURE
Porunci
Cei care plîng că-n viață li-i urît
Și fericirea ne-o visează-n groapă,
Să-și pună singuri ștreangul după gît
Ori peste bord să se avîrle-n apă!

ION SEREBREANU
Pas
Chiar timpul ne urmează, supușă caraulă.
De-nghenuncheri nenunțului nu știu, căliți de-asalt.
Pe cînd ne luce luna la un genunchi, rotulă,
Și soarele-și dește roțula celuilalt!

Aurel LAMBRINO
Prima scrisoare de dragoste din Cosmos
Deși nu-i cel din urmă, e somnul cel dintîi
Ce ne desparte. Spațiul e fără căpătîi.
De tine... țară... glie... și-n somn simt treazul jînd,
Și-un braț crescîndu-mi calea lactee, vă cuprînd.

Geneză
Noapte, intruparea Africe robite,
Tresărînd auzi vechi lanțuri cum se sparg,
Și zîmbești, nu dinții dezvelindu-ți larg,
Ci-un șirag de zile albe, nesfîrșite.

Mesaj
De te-alăptă mulțimea cu geniu-i înnăscut,
Poetule, partidul țî-a investit cîntirea,
Răspunderea enormă de-a fi cosmonaut
Avînd la bord și țara și toată omenirea.

EMIL GIURGIUCA
Școala de muzică
Învăpăiată vesela de la prînz,
Se zbeugue prin casă cu un mînz.
Tăcerii lacătul i-a fost sfărmat,
Ce visu-mi de copil l-a sugrumat:
În parcul tinerii gospodîrii
O casă de argint se va zidi
Și toată dimineața vor zbura
Arpegi pe ferestre-n mi, re, la.
Și cai de basm zbucni-vor sinilii
Cînd trimbițe înfrînd peste viori,
Peste oboae, nauri și tipșii
Chema-vor lung spre cordii arzători.
Strunindu-l strîns, din friu, pe fiecare
Mîndru va sta cîte-un copil călare.

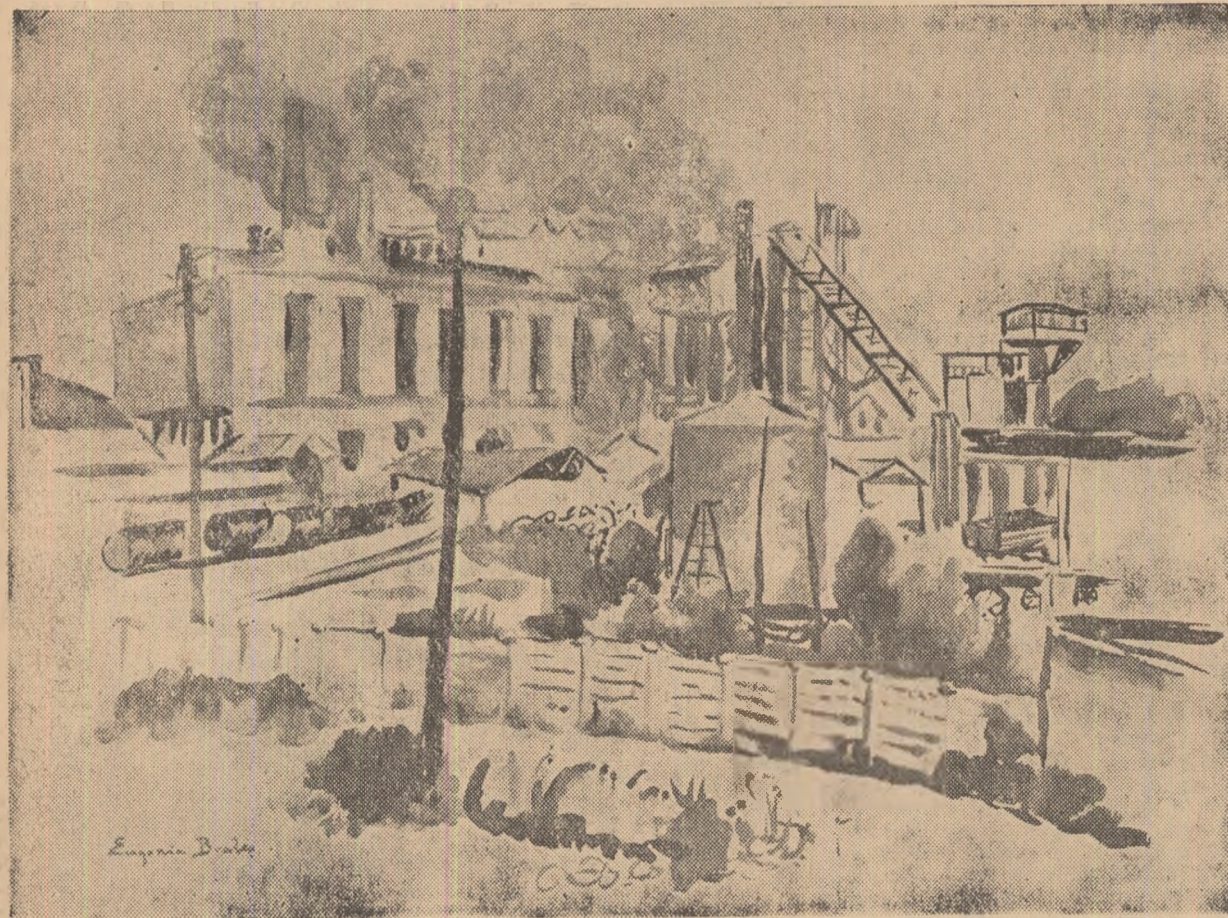
GEORGE DEMETRU PAN
Arta poetică
Așa cum am deprins de la Sahia, în nopțile
în care nu zîmbea luna: să fiu
sincer cu mine însumi,
să-mi înalț febra gîndurilor peste
ghefurile aceluia timp — așa
cum cu fruntea pe umărul
lui Tonitza mă întorceam, beat
de frumusețea încrederii sale
în oameni, în oamenii simpli, la fel
mă ridic sincer odată cu
sideralul fremăt al luceafărului de ziuă...

Rouă, auroră, ultima stea
pîlîind ca buzele iubitei la primul sărut —
unde,
în fața altarului care va
revărsa ofelul, putere crescîndă
într-o nuntă feerică, fratele meu
stă de veghe,
credincios seninului și
pădurilor și minilor sale simple...

Ce frumos e fratele meu furnalistul!
El îmi amintește Ceahlăul cu brațe de stîncă,
el îmi amintește Oltul coborînd
ca un urs argintiu din munții dragi.

Fratele meu îmi amintește porumbelul păcii
cu pene de crom zăpezii, îndrăzneț —
așa cum l-a pus Picasso pe fruntea umanității.

EUGENIA BRATES

„Usinele de produse sodice Oena Mures”

Despre profilul „Bibliotecii pentru toți”

Colecție antologică, menită să difuzeze în cele mai largi mase de cititori unele dintre cele mai valoroase creații literare românești și universale, clasice și contemporane, noua „Bibliotecă pentru toți” își poate alege un bilanț fructuos. În paginile colecției și-au dat înfățișarea scrierile din epoci mai diferite, aparținând unor epoci istorice deosebite: Eschil și Goethe, Maupassant și Eminescu, F. Siennkiewicz și Caragiale, Iulius Fučík, Bălcescu, Jack London, Sadoveanu, Zola, Mark Twain, Zaharia Stancu, Mihail Beniuc etc.

Cu o prezentare grafică unitară și atrăgătoare, un tiraj de masă și un preț accesibil, cele peste 60 de volume aparute până în prezent au acordat o atenție deosebită cititorului din ce în ce mai crescut, fiind unul dintre mijloacele importante de răspândire a marilor valori culturale, a setei de frumos, a dragostei de adevăr și dreptate, așa cum o cere vastul și profundul proces al revoluției culturale condus de către partid în patria noastră.

Colecția s-a îndreptat spre selecția celor mai importante creații literare românești și universale urmărind să ofere publicului cititor opere de largă circulație sau fragmente ilustrative, capabile să sugereze o imagine de ansamblu asupra scrierilor publicate. La aceasta contribuie fără îndoială și studiile introductive, prefețele care preced textele și care, în majoritatea lor, analizează în mod științific, sintetic și accesibil, opera scriitorului.

În acest sens pot fi citate prefețele la volumele operelor lui Greangă (Al. Piru), Petre Ispirescu (Corneliu Bărbulescu), Slavici (Pompliu Marozca), Alexandru C. Giopraga), N. D. Cocea (M. Calinescu), Dostoievski (S. Damian), H. Barbuse (Al. Balaci), Goethe (Zoe Dumitrescu-Busulenga) etc.

Trebuie să arătăm însă că în ceea ce privește prefețele, colecția nu a reușit încă să adopte un stil unitar. După parerea noastră cauza trebuie căutată în primul rând în modul prin care se stabilește de către editori dimensiunile prezentărilor, dimensiuni care variază de la scriitor la scriitor, potrivit unor criterii după părerea noastră arbitrare.

Astfel, dacă pentru Eminescu și Caragiale s-au acordat 33 și respectiv 15 pagini, pentru Alexandru și fost alcatuite 50, iar pentru Alexandru Davila, 23. Pentru Dostoievski 15 pagini, Gorki 16, Jack London 21, Goethe 12 etc.

La prima vedere amănunțur ar părea lipsit de importanță. Totuși vedem că de aici provin caracterul prea divers al modului în care sînt alcătuite prefețele: penderarea între studiul amplu și eseu, alternarea dintre modalitatea „biplană”, viață-opera și cea dedicată exclusiv analizei stricte a textului din vorbă, toate acestea împiedicând ununitatea de profil, iar uneori chiar a supra-efficacității prezentărilor.

În această privință ar fi utilă, — nu trebuie uitat că B.P.T. se adresează unor cititori cu nivel de pregătire divers — găsirea unor coordonate generale unice și obligatorii pentru toți prefațorii, urmărindu-se atât scopuri informative cât mai ales explicative la un nivel științific adecvat.

Fără ca „Bibliotecă pentru toți” să încalce atribuțiile „Bibliotecii școlare” sau să imite ediciile „Clasicii români” sau „Clasicii literaturii universale”, rolul colecției este acela de a iniția cititorii, de a-i îndruma, de a publica într-adevăr ediții de popularizare, de a folosi cele mai noi și mai certe date despre autori și opere. Scopul este să interpreteze noi, originale, fundamentate științific, nu trebuie respinse, „cumințenia” în interpretare pe-

care o recomandă Lucia Bote în arhivele din „Tribuna”, părindu-ni-se nemotivat.

În această direcție a creșterii nivelului științific și al rolului de îndrumător al colecției, s-ar îndreptă să dobândă legitimitate a cititorilor, dacă s-ar continua metoda notelor explicative, care să constituie un comentariu continuu pe parcursul textului prin care operele citite să poată înțelege just opera (așa s-a procedat de pildă, în cazul romanului „Căciul de fier” de Jack London).

Fără a subestima munca asiduă depusă timp de aproape doi ani de redacția Editurii pentru literatură, în editarea colecției, sau a pune la îndoială valoarea operelor difuzate, credem totuși că accentul nu trebuie să cadă exclusiv pe literatura clasică (prea puține numere s-au ocupat de fenomenul literar contemporan).

Mai grav este însă faptul că prea puțini mari scriitori străini din zilele noastre, ca de exemplu Ehrenburg, Aragon, Hemingway, Pablo Neruda, Amado, Alberti, Bela Illes, Brodowski, Kuzkowskii, Maria Dom-

browska, Thomas Mann, sînt prezenți în catalogul aparițiilor, deși opera multora dintre ei este unanim prețuită și întotdeauna așteptată cu interes de masele cele mai largi.

Remedierea acestei lacune, ca și lărgirea sferii de preocupări a colecției, în sensul că alături de poezie și proză să fie tipărite și creații ale filozofilor, criticilor sau istoricilor de literatură ar face ca „Bibliotecă pentru toți” să aibă un caracter mai cuprinzător (de exemplu, în 40.000-70.000 de exemplare), să aibă un prestigiu din ce în ce mai înalt, un relief cât mai bogat.

Am mai sugera „Bibliotecă pentru toți” ideea utilizării abonațelor, deoarece sînt mulți cititori care doresc ca această colecție să le parvină integral.

Fără îndoială, pe baza experienței rodnice de pînă acum, „Bibliotecă pentru toți” își va îmbogăți activitatea, devenind din ce în ce mai prețioasă și mai căutată.

AL. HANȚA

In această săptămînă...

SOLIDARISMUL

Cîndva, cîndva alături în fața literaturilor pămîntului, și disperat de haosul lor, le-a împărțit, cu geul macedoneanului care a lăsat în urmă două muni, și muni. Afliți în fața civilizației „Oameni în satul nostru” de Aurel Leon, și întrebându-mă, cîntecul reflexului condiționat al criticilor, unde, în ce tradiție, să clasific aceste achile, m-am oțărît sînt să procedez în ce și în ce profesorii. Dintre tradițiile în mari și mici, am rîndit schișele în nica tradiție de cultivare a noavelor, cu un caracter mai mult sau mai puțin anecdotic. Nu în de loc să basculeze tradiția sau „modalitatea” minoră. Cînd a sursăzată și semnificativă pentru o țară sau chiar pentru întreg caracterul omului, în orice caz pentru o mentalitate, anecdota devine literatură. Trei tirajuri colecției care și obțin să li se sugereze că săle căminul cultural în calea necerho, după modelul fascinant al aulei universității țesute sub condiția expresă cu înțelegerii, sugrăneala să poarte oare nume afară de cel propriu. De ce? Un hărtia sîntem în Moldova moșilor — făcînd parte dintre solicitanți, explica arhitectului: „Așa se nimeresc, drăcul moșului cîntec lucră frumos, de mai mare dragi, dar la unmoie peoi, de li se o-pretie pe limbă. Nu vă supărați, dar nu sîntem din de nas puțin vîntene de azi, și mai CALCI PE VECHI? E păcat de munca dumnezeavăstră” („Calcio necchio”). În alt sat, un grup de colecționari se prezintă să plece la oraș. Dînd să urce în cabina șoferului, sînt opriri pentru că locuitorii libere nu fost rezonați „Șoferul Ștefan” lui Ștefan, și în țara bolșavă. Cine e bolșavul? Se întreabă toată lumea, întîrînd de a nu fi informat. Aparatul țesute se trece să se treacă în țara lămurirea proprietății improvizată în soră de caritate, „ai mei au hărtii să nu sînt acasă fără un moș și altele”. („Bolșav”).

ETHEL LUCACI-BAIEȘ

„Fete pe șantier”

EDITAREA CRITICĂ A CLASICILOR

Nu știu alții cum sînt”, spune spăsit sfătuit Creangă, ca o justificare de ordin psihologic a confesiunii subiective, a mărturiei de sine, poate și cu o modestie studiată, de autentice artist. Așa spune la fel cu prețioasă lăsele prezentări bibliografice a pozicilor lui Eminescu și Arghezi, dar și în tirajul impunător de 24.145 exemplare. Sau mai precis, m-aș întreba ce sentimente încearcă cititorul nebibliofil înaintea unei cărți atît de frumoase și atît de cuprinzătoare? Dezeriderat clasic al imbinării plăcutului cu folositorul, utile dulci, este încă odată înfățișat de Editura pentru Literatură, cu o inovație: aparatul critic. Seria începuse în 1958 cu poeziile lui Eminescu, în îngrijirea academicianului Perpessicuss, care trimitea însă pe amatorii de erudiție la ediția sa monumentală în cinci volume. Nici versurile lui Arghezi, în aceeași colecție, n-au fost urmate de note critice și filologice.

COȘBUC: „Versuri”

Nici nu aprob suprimarea lui u scurt la numele propriu, cum fac editorii! Relevarea anacronismelor este bine venită într-o ediție critică. Coșbuc a fost data istorice confuze în Voichita lui Ștefan Fiel Dar de ce nu se cenzurează și eroarea istorică săvîrșită de Hasdeu, care atribuia lui Eremia Golia actul de trădare față de Ioan Vodă cel Cumplit? (Golia ticălos!).

Actual critic este prin definiție dialectic, dacă după etapa indoielii urmează soluția pozitivă. Editorul vorbește de „cronica atribuită altădată lui Constantin Căpitănu” (pag. 790-791). Așa crede Bălcescu în 1845 despre istoriile domnilor țării Românești, iar lorga le atribuia unui Constantin Filipescu, împotriva consensului aproape unanim al istoricilor, care au văzut în Radu Popescu pe autorul probabil. Constantin Căpitănu a fost un copist din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

PROBLEME DE ISTORIE LITERARĂ

De unde au luat comentarii explicația cuvintului „Gambirinus” (în mitologia germană) zeul berii? (pag. 888). După Lexicon A-Z în cîntec Band (Leipzig, 1953), vesela figură, folosită de Caragiale ca firmă de beaură, n-ar fi fost chiar mitologică, ci numai „rege legendar, pretins inventator al berii”!

Impresia generală pe care o lasă aparatul critic este aceea a unui imens effort, neadmirabil ca economie. Notele istorico-geografice se răsfrîd spa-

țial, în paguba celor cu caracter tematic, scoțite de prisos sau epuzate în ampla și valoroasa preiață. Nu sînt de această părere. Așa, bunăoară, în Olienii lui Tudor din Cîntec de vîilej, Coșbuc folosește epitetul „lui de lei”. Nu era bine să se pomenească numele azi uitatului poet Ioan Nenitescu (1854-1901), care publicase în 1891 o culegere de poeme cu acel titlu? Iar cînd poetul spune în strofa finală: „A-mbrăcat cămașa morții Domnul Tudor...”

cred că era nimerit să se arate că formula aparține chiar eroului național, care găsise, ca un scriitor politic de mare talenț, cele mai memorabile formule în proclamațiile sale. La „Olienii lui Tudor”, o simplă notă bibliografică Mester al limbii, pasionat filolog în ceasurile lui libere, Coșbuc n-a fost scutit uneori de erori în căutările lui. O ediție critică cum este frumoasa culegere a Editurii pentru Literatură, are printre alte drepturi și pe acela al cenzurării clasicii, cînd greșesc. Năruia vrea să zică într-un rînd (Romania), după un cîntec grecesc, pag. 38), în loc de luntras (sensul comun), cîntăreț din nai. Sensul este relevat la note (pag. 690), dar nu și echivocul discutabil, dacă nu și condamnable. Forma abreviativă, cerută de măsura versului?

„Proslavnice balaur mare” (pag. 559) în locul cuvintului corect: pravoslavnice, figurează în poemul parodic Un pipăruș modern, plin de licențe verbale, ale unui inovator verbal de mare veselie în momentele lui de vervă creatoare. Coșbuc are ale sale „joyeuseltes” filologice ca și Creangă, în filiera care urcă pînă la imperanturul Rabelaș. Editorul critic nu prea le menționează. Un studiu asupra lui George Coșbuc filolog, cred că ne lipsește pînă astăzi.

Șerban CIOCULESCU

(Urmare în numărul viitor)

Semnificații

(Urmare din pag. 1)

afli cu siguranță în lipsa crescîndă de popularitate a liniei militariste propriu guvernului Adenauer. Ele se află totuși în politica înțeleaptă dar fermă a lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, care este hotărît să lichideze războiul mondial, să încheie tratatul de pace cu cele două state germane, sau — în ultimă instanță — cu Republica Democrată Germană. Desigur rezultatul recentelor alegeri din R.F.G. nu trebuie interpretat ca fiind cu necesitate începutul unor încercări de reconsiderare a situației internaționale, a politicii externe vest-germane de către cercurile conducătoare respective.

Dar asta nu înseamnă mai puțin că în opinia publică vest-ger-

mană nu s-a produs o mișcare semnificativă în direcția unei slăbiri a sprijinului acordat spiritelor revanșarde, o orientare mai pronunțată decît pînă acum spre rezolvarea problemelor în litigiu pe căi mai puțin balcoase decît celea propuse de cancelarul care de pe acum se poate spune că va deveni de „tristă memorie”.

Poporul nostru urmărește cu deosebită atenție ceea ce se petrece în cele două state germane. El sprijină din toate puterile eforturile Republicii Democratice Germane, stat frățesc, orientat spre construcția pașnică a socialismului. În ceea ce privește istoria războinică a conducătorilor Germaniei Occidentale, trebuie spus că țara noastră a cunoscut de două ori la distanță de un sfert de secol ce înseamnă cisma militarismului german. A treia oară acest lucru nu se va mai întîmpla. În calea ațîțătorilor imperia-liști la război și a slugilor lor neoznaște stă puternicul lagăr al păcii și socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică, lagăr din care poporul nostru face parte.

Conștienți de faptul că în lupta consecventă pentru coexistența pașnică a celor două sisteme economice mondiale, coexistență care nu-i numai necesară dar și posibilă, factorii de cea mai mare însemnătate sînt dezvoltarea continuă a economiei țării socialiste și întărirea capacității lor de apărare. Oamenii muncii din patria noastră socialistă își dăruiesc cu abnegație toate forțele lor pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor planului șesenal, pentru creșterea pe toate planurile a puterii țării.

Ei sprijină și aprobă din toată inima recentele măsuri luate de lagărul socialist în vederea răcoririi capetelor infernizate a teilor care amenință cu o a treia

conflagrație mondială. Rezultatele acestor măsuri energice n-au fîrtîrziat să se arate.

Politica consecventă, calmă, fermă a lagărului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică, politică ce nu se sperie de cuvinte, care se bazează pe orientarea fermă spre coexistența pașnică fără a ignora argumentul forței economice și militare, este singura în stare să asigure rezolvarea cîr mai justă a problemelor ce se pun azi în fața întregii omeniri.

AL. I. ȘTEFANESCU

Imprecizia unor „precizări”

În ultimul său număr, „Steaua” vrea să aducă precizări pe marginea scurtei note bio-bibliografice pe care „OLII” 20” a publicat în începutul unei traduceri de Antonio Machado, în numărul 5 (mai 1961) al revistei, dedicată literaturilor hispano-americane. Renardele „Stelei” se întîlneauze Trei erori într-o singură notă și aduc la cunoștință cititorii cu unele atlece ca Antonio Machado: a) a locuit la Madrid, n-a fost micșinat la Barcelona și că n-a avut legături de amicitie cu Garcia Lorca. În prezentarea substanțială pe care Manuel Tancu de Larca o face antologiei Antonio Machado pentru ed. Pierre Seghers, din 1960 se arată însă, foarte explicit, că marele poet spaniol a studiat și a locuit multă vreme la Madrid, că „a petrecut jeteaga a două jumătate ani din 1938 în Barcelona, unde scrie fără întrerupere” (p. 127) și că pe Garcia Lorca l-a cunoscut la Baza, în 1916, după care, l-a revăzut și l-a urmărit, cu simpatie activă, pînă cînd „erina din Granada”, asasinata lui Lorca, i-a prietit acea zguduitoare expresie de dragoste și regret care e poemul publicat în numărul „Incumbat” din SECOLUL 20.

Credem că redacția „Stelei” ar trebui să se pregătească mai puțin la „precizările” sale, făcute, în cazul de față, și cu un ton peremptoriu. E drept că, în nota sa, se face o aceluși ton, și o remarcă de corectură: volumul Soledades și alte poezii și alte poezie, Soledades, gaietii și alte poezie.

* Cu un studiu introductiv de Dumitru Micu, 1961, Editura pentru Literatură. Ediția mai are o prefață, note și variante, iar la anexe o tablă cronologică a poezilor, o bibliografie, indice alfabetic al poezilor (după primul vers și după titlu) Corrigenda (erată) și cuprins (tablă de materii), în — 16, CVIII—919 pag. numerotate, legătură de pînă.

GEORGE APOSTU „Portret de micșor”

TRAIAN VASAI

„Recolta nouă”

Mihail PETROVEANU

Silvian IOSIFESCU

*) „Lajul literar”, nr. 7 a.c.

Festivalul și Concursul Internațional

„GEORGE ENESCU”

Marchizul de Gontaut-Biron... Mărcuțel de Gontaut-Biron...

Unul din cele mai fericite momente din cei 25 de ani de cînd sînt instrumentist la Filarmonici...

DE VORBĂ CU:

KABALEVSKI

Cum ați dori să fie executate lucrările dvs., măștrule Kabalevski? Vreți să discutăm... despre relația compozitor-interpret?

compozitori. Cred că trebuie rupt tradiția de a nu se analiza interpretările concurenților... Pentru că vorbiți de Festivalul și Concursul Enescu...

și-nă lirismul, liniștea serenă, odihnitoare a Simfoniei a II-a... Poate că se cere azi muzicii romantice...

BARBIROLI

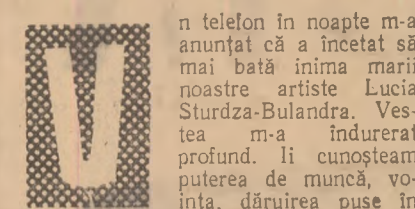
Da, sunt un muzician fanatic. De la opt ani fac muzică, numai muzică. De atunci și pînă acum nu m-am oprit...

Discuția despre interpretare și interpretul începută cu Ciccolini și întreruptă de Mozart... Repetăți, în concert sir John Barbirolli...

KOGAN

Discuția despre interpretare și interpretul începută cu Ciccolini și întreruptă de Mozart... Repetăți, în concert sir John Barbirolli...

La mormânta Luciei Sturdza-Bulandra

Lucia Sturdza-Bulandra n-a fost numai o mare artistă, o neîntrecută animatoare și organizatoare de teatru...

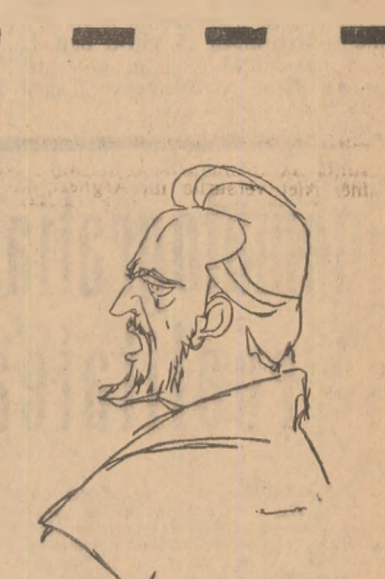
În telefon în noaptea m-a anunțat că a încetat să mai bată inima mării noastre artistice...

Tenorul DIMITAR UZUNOV în „Othello” (R.P. Bulgaria)

Pianista ANNIE FISCHER (R. D. Germania)

Tenorul ANTON DERMOTA în „Fidelio” (Austria)

Genevieve

12 aprilie 1961: Un om sovietic transmite primul mesaj din cosmos: „Prietenii mei din pământ, salut!”

LEONID KOGAN

GARNET cinematografic

Un film despre Iuri Gagarin

12 aprilie 1961: Un om sovietic transmite primul mesaj din cosmos: „Prietenii mei din pământ, salut!”

Moscova, invadase Piața Roșie, spre câmpăria lui Iuri Alexievici Gagarin...

spre înfinit, ea vă pătrunde dincolo de limitele atmosferei...

Un desenat pe zidul celulei, în care regizorul ține în vînt să-și întindă vîsurile...

Silvia NICOLAU

F. Z. FLORIN

Un nou film românesc: „APROAPE DE SOARE”

LUPERARA

Evoluția lui Marin VierTEL, tânăr prozator este caracteristică pentru largile condiții de dezvoltare...

Marin VierTEL

rumurile Muntelui de Fier erau înguste, gheboase presărate cu gropi de obuze...

Desen de MITRU VASILE

Și camioanele treceau către Munte. Iar camioanele aduceau oameni, mulți oameni...

Peste casa fabricantului de linguri a fost înălțat un steag roșu. În casă s-a mutat Administrația...

Prin munți răsunau vetele. Sufiul exploziilor mătura puteașii din bătrânele viroaze...

Oamenii nu se nuseau impachetați în ioiță de mătase. Nu erau „fragiliți”. Și mai ales aveau puterea să învețe...

Ciocane pneumatice dudulau și răgeau. Te loveau în umeri. Umărul se înroșea...

Tot felul de zvorniri se strecurau prin coturile galeților — asemenea unor gaze rău mirositoare...

vadă chipul frumos, cind se privește în oglindă.

În zilele de Crăciun ale anului 1948 clopotele de seară ne-au prins în mină.

Și — se înțelege că oricine vrea să-și

cit o slujbă de crăciun. Roțile cîntau un nou Ave Maria.

Funcționarii întreprinderii noastre se cam biblicau cînd vorbeau despre automatizări și mecanizare.

Încă înainte de a ne putea clădi cămine culturale începură otații noastre să cînte prin trenurile de mină.

După sut, mă înlocoram unora acasă și migăleam hirtle. Hirtia a încăput în minii greșite.

Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Partidul nostru a fost dascăl. Era ca și cum am fi deschiș cu el o nouă generație.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Există o Italie a lui Hemingway. Pe de o parte este Italia simplă și omenească, pe de altă parte este Italia mîncușă din el și din ea face parte și cei care sînt împotriva lui.

Un număr „SATURN” RECENT închinat lui Hemingway

Numărul din 29 Iulie al revistei americane „Saturday Review” este închinat lui Ernest Hemingway...

Ca cititor am găsit că romanul lui Hemingway sînt foarte usor de citit în ele viață, dragoste, moarte, bururii scurte, războaie lungi...

„Cam prin anul 30,” scrie în continuare Ehrenburg, „Literatură universală” o revistă honară ce apărea pe atunci la Moscova...

„Moartea lui Hemingway a însemnat pentru mine un număr preferat al revistei lui, și sînt un om de prietenia cărui eram mîndru...

În articolul consacratului romanier italian Carlo Levi citim printre altele: „Cînt de iubii a lui Hemingway a fost o mare revoluție...”

Sahador de Madriaga, filozof spaniol, exilat politic, arată în articolul său ce a dezvoltat opera lui Hemingway spaniolilor...

„Fără să vrea, Hemingway a luminat țării sale și lumii multe aspecte liberale, plină atunci de accuzații sau greșii înțelese...

În S.U.A. există tot soiul de „societăți”: de ocrotire a pisicilor și de împuscare a cîinilor, de salvare a naufragiilor...

Wells. Intre jurnalele adresate membrului de rînd figurează trei esențiale: 1) să încurajeze pretutindeni și totdeauna...

Sfirșitul diversiunii (Cuba în patru tablouri)

Tinerilor artiști, scriitori, poeți și cineaste ai Spaniei, cu încredere că în curînd vom fi împreună „și vom sărbători, în același glas, victoria definitivă a zilelor noastre”.

— Frumoașă insulă pentru odihnă. — Yes. — Paradis al iubirii — Oh, yes! — Pentru a dormi cu mulțrele. — Yes. — Și cu frumoașii negri... Oh, yes, yes!

— Frumoașă insulă pentru odihnă. — Nu. — Paradis al iubirii. — Nu, nu. — Pentru a dormi cu mulțrele. — Nu. — Și cu frumoașii negri... — Nu, nu, nu.

— Frumoașă insulă pentru odihnă, vai! Paradisul iubirii mele, vai, vai! Unde-am dormit cu mulțrele, vai!

— Frumoașă insulă, iață-mă din nou lingă tine. Dovadă iubirii ți-am adus la farmurile tale: vapoare pline de tancuri și arme și un cer albastru cu avioane.

— Pentru a dormi cu mulțrele. — Afară! — Și cu frumoașii negri... — Gata, afară! — Și dormi sub pălămie dacă vrei!

— Pentru a dormi cu mulțrele. — Afară! — Și cu frumoașii negri... — Gata, afară! — Și dormi sub pălămie dacă vrei!

— Pentru a dormi cu mulțrele. — Afară! — Și cu frumoașii negri... — Gata, afară! — Și dormi sub pălămie dacă vrei!

— Pentru a dormi cu mulțrele. — Afară! — Și cu frumoașii negri... — Gata, afară! — Și dormi sub pălămie dacă vrei!

ROȘAPUNCI

Cunoscutul poet sovietic Serghei Ostrov a împlinit 50 de ani. În urmă cu zece ani, ziarul „Komsomolskaja Pravda” a publicat primele sale versuri...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Cinematografia apaseană și realitatea

În publicatia franceză „Express” (17 august, nr. 57) Moran Lebusque scrie că un panoflet îndreptat împotriva cinematografului occidental burghez...

„Sa împingea anul de cînd în cronică cinematografică în revista „Express”. Împingea un an, am reușit să păstrez secretul, dar acum trebuie să borbec.

„Sa împingea anul de cînd în cronică cinematografică în revista „Express”. Împingea un an, am reușit să păstrez secretul, dar acum trebuie să borbec.

„Sa împingea anul de cînd în cronică cinematografică în revista „Express”. Împingea un an, am reușit să păstrez secretul, dar acum trebuie să borbec.

Societate de binefacere

În S.U.A. există tot soiul de „societăți”: de ocrotire a pisicilor și de împuscare a cîinilor, de salvare a naufragiilor și de ocrotire a cîinilor...

Științămîna

Wells. Intre jurnalele adresate membrului de rînd figurează trei esențiale: 1) să încurajeze pretutindeni și totdeauna...

U. R. S. S.

Cunoscutul poet sovietic Serghei Ostrov a împlinit 50 de ani. În urmă cu zece ani, ziarul „Komsomolskaja Pravda” a publicat primele sale versuri...

India

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

R. D. Germană

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Anglia

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

R. P. Bulgaria

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Italia

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

R. P. Ungară

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...

Franța

Pe ecranele cinematografulor indiene a rulat cu un deosebit succes filmul documentar „Rabintrah” regizat de cineasta indiano-nousovietic regizor bengali Satyajiit Ree...